

D 2384 E – 1,50€ – SRPANJ-KOLOVOZ/JULI-AUGUST 2011 – BR./NR.7-8 (316)

ŽIVA ZAJEDNICA

lebendige gemeinde

Zajedno u Kristu

PAPST BENEDIKT
XVI. IN KROATIEN

Naslovnica:

Detalj s misnog slavlja s Papom na hipodromu u Zagrebu;
snimio: A. Polegubić

ZIVA ZAJEDNICA lebendige gemeinde

List hrvatskih katoličkih zajednica u Njemačkoj
Zeitschrift der kroatischen katholischen Gemeinden in Deutschland
www.zivazajednica.de

60435 Frankfurt am Main
An den Drei Steinen 42d
Tel.: (069) 9540480
Fax: (069) 95404824

E-Mail:

zivazajednica@kroatenseelsorge.de
delegatur@kroatenseelsorge.de

Izdavač/Herausgeber:
Hrvatski dušobrižnički ured
Kroatenseelsorge in Deutschland

Odgovara/Verantwortlich:
Pfr. Ivica Komadina

Glavni urednik/Chefredakteur:
Dr. Adolf Polegubić

Uredništvo/Redaktion:
Pfr. Ivica Komadina, Željka Čolić,
Stjepan Herceg,
Marija Lovrić-Holenda,
dr. Adolf Polegubić,
Antonia Tomljanović-Brkić,
P. Jozo Župić

Grafička priprema/Layout & Bildbearbeitung:
Ljubica Marković-Baban

Tisk/Druck:
DENONA d.o.o., Zagreb

Godišnja pretplata s poštarnom/
Jahresbezugspreis incl. Porto: e 16,-
za ostale europske zemlje: e 22,-
za prekomorske zemlje: e 35,-

Bankverbindung:
Konto Nr. 129072 (BLZ 500 502 01),
bei der Frankfurter Sparkasse

IBAN:

DE96 5005 0201 0000 1290 72
SWIFT-BIC: HELADEF1822

Zadnja stranica:

Pogled na Dubrovnik;
snimio: A. Polegubić

HODOČAŠĆA

ZWIEFALTEN

31. hrvatsko marijansko hodočašće

Hrvati katolici iz hrvatskih katoličkih zajednica (HKZ) u Biskupiji Rottenburg-Stuttgart sudjelovali su na svetkovinu Presvetoga Trojstva, 19. lipnja, po 31. put na marijanskom hodočašću u Biskupiji Rottenburg-Stuttgart, u svetištu Zwiefalten. Na početku misnog slavlja išlo se u ophodu kroz crkvu, u kojem su mladi obučeni u hrvatske narodne nošnje nosili lik Gospe Velikoga hrvatskog krsnog zavjeta i položili ga ispred oltara. Svečano misno slavlje u punoj baroknoj crkvi Rođenja Blažene Djevice Marije u tome mjestu predvodio je pomoćni đakovačko-osječki biskup mons. dr. Đuro Hranić u zajedništvu s organizatorom, voditeljem HKZ Reut-

Misno slavlje predvodio je mons. Đuro Hranić

Okupljeni hodočasnici na misnom slavlju u svetištu

lingen, Metzingen i Tübingen vlč. Antonom Kutlešom, prelatom Rudolfom Hagmannom koji je sujedlovalo u ime Biskupije Rottenburg-Stuttgart zajedno s referentom Georgom Gawazom, delegatom za hrvatsku pastvu u Njemačkoj vlč. Ivicom Komadinom, predstnikom regije voditeljem HKZ Stuttgart-Bad Cannstatt fra Jurom Zebićem, njemačkim župnikom vlč. Paulom Zellerom i s jedanaest redovničkih i biskupijskih svećenika. Sve je na početku pozdravio vlč. Kutleša. Prelat Hagman je okupljenima prenio pozdrave mjesnog biskupa mons. Gebharda Fürsta kao i u svoje ime. Pozdravnu riječ uputio je i župnik vlč. Zeller. Delegat vlč. Komadina je podsjetio kako je hodočasnik vjernik koji se na hodočašću moli za oprost grijeha, zavjetuje za ozdravljenje svoje duše ili tijela ili sebi blize osobe. „Hodočasnik je vjernik koji na hodočašću osjeća posebnu Božju blizinu”, kazao je zaželjevši hodočasnicima blagoslovljeno vrijeme u tom marijanskom svetištu. Mons. Hranić je u propovijedi istaknuo da je bitna odlika duhovnosti hrvatskoga katoličkog puka marijanska duhovnost. Tijekom misnog slavlja pjevao je zbor HKZ Esslingen. Nakon mise slavlje je nastavljeno uz objed u obližnjem šatoru.

Tekst i snimak: Adolf Polegubić

U OVOM BROJU

● PAPA U HRVATSKOJ

Zajedno u Kristu

str.

6

● ANNALES PILAR 2011.

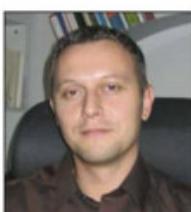

Hrvatsko selješništvo i domovina – razvojne perspektive

str.

10

● GESTE VJERE: dr. Ivica Žizić

Odmor – dar vremena

str.

12

IZ CRKVE U SVIJETU:

Svakih pet minuta ubiju jednog kršćanina

Premda kršćane u Europi ubijaju rijetko, oni su i dalje u nekim – proklamirano demokratskim – zemljama ipak teško diskriminirani.

4

IZ CRKVE U DOMOVINI:

U iščekivanju proglašenja blaženim Drinskih mučenica

Crkva je od svojih početaka bila globalizacijska snaga koja je povezivala narode Europe i učinila ih velikom zajednicom, kazao je nadbiskup Želimir Puljić.

5

SVIJET MLADIH – JUGENDWELT:

„Neka kliknu sva stabla šumska“

23

BEITRÄGE IN DEUTSCHER SPRACHE:

Pfr. Ivica Komadina: *Wallfahrten*

Klaus-Peter Willsch: „Die Leichensynode von Den Haag“

13-14

● Pristupanje Hrvatske Europskoj uniji „logično, ispravno i nužno“. ●

„Ne popuštajte kušnjama!“

Događaji se smjenjuju velikom brzinom, tako da se često nije moguće zaustaviti, opustiti u trenutku i napraviti detaljniju analizu. Već je više od mjesec dana od pohoda pape Benedikta XVI. Hrvatskoj. Valja podsjetiti na važnije trenutke s toga pohoda. U zrakoplovu na putu iz Rima u Zagreb Papa je istaknuo da je pristupanje Hrvatske Europskoj uniji „logično, ispravno i nužno“. „Hrvatska kulturno odavno pripada Srednjoj Europi. Primanjem u EU naci će se na mjestu kojem je povijesno i kulturno oduvijek pripadala.“ U HNK u Zagrebu Papa je kazao kako religija stavlja čovjeka u odnos s Bogom, Stvoriteljem i Ocem sviju, te stoga treba biti snažan čimbenik mira, a središnja tema Papina govora bila je savjest. „Ne popuštajte kušnjama da se potpuno pouzdate u posjedovanje, u materijalne stvari, odričući se slijediti istinu koja seže dalje, poput visoke zvjezde na nebu, kamo vas Krist želi povesti“, rekao je Papa mladima na bdjenju na Trgu bana Jelačića. „Širi se sekularizacija koja

Boga života gura na rub te donosi rastuću razjedinjenost obitelji. Apsolutizira se sloboda bez odgovornosti za istinu, i njeguje se, kao ideal, individualno dobro preko potrošnje materijalnih dobara te površnih iskustava, ne vodeći računa o kvaliteti odnosa s osobama i o najdubljim ljudskim vrijednostima; ljubav se svodi na sentimentalni osjećaj i zadovoljavanje nagonskih poriva, bez nastojanja da se stvore trajne veze međusobne pripadnosti i bez otvorenosti životu. Uz riječ Crkve, veoma je važno i svjedočenje te zauzetost kršćanskih obitelji“, istaknuo je Papa u propovijedi na hipodromu. Središnji dio nagovora u zagrebačkoj katedrali Papa je posvetio bl. Alojziju Stepinцу, istaknuvši kako njegovo mučeništvo označava vrhunac nasilja usmjerenih protiv Crkve tijekom užasnoga razdoblja komunističkog progona. U bdjenju mladih sudjelovalo je 50.000 vjernika, a na misi na hipodromu čak 400.000 vjernika.

Svima ugodan odmor i sretan povratak!

Urednik

Iz delegatove Poruke

Hodočašća

Drage sestre i braćo!

Viših tijedana deseci tisuća Hrvata hodočaste u marijanskima svetišta diljem Njemačke. Već tradicionalno na blagdan Uzašašća mnoge naše misije i zajednice organiziraju hodočašće u Lurd, a u ljetnim mjesecima, u vrijeme godišnjih odmora, tisuće naših vjernika hodočastit će u bezbrojne Marijine crkve, ali i u druga svetišta u svom rodnom kraju. Hodočašće je prastara praksa Katoličke Crkve. Kasnije se razvijala praksa hodočašća u vidu osobnog svjedočanstva vjere, kao osjećaja posebne Božje prisutnosti u različita mjesta diljem Europe, ponajprije na grobove apostolskih prvaka sv. Petra i Pavla u Rimu, ali i na grob sv. apostola Jakova u Santiago de Compostela u Španjolskoj. Od samih početaka cilj je svakog hodočašća molitva za oprost vlastitih grijeha, zatim rast u vjeri, molitva za ozdravljenje ili za neku drugu važnu životnu potrebu. Zavjete za hodočašća nerijetko se

činilo pred svjedocima, glasno, klečeći na koljenima i s rukama uzdignutim prema nebu. U naše vrijeme godišnje hodočasti više od 40 milijuna hodočasnika u različita svetišta diljem svijeta. Ovdje u Njemačkoj uz bezbrojna Marijina svetišta i hodočasničke crkve poznata su mesta hodočašća: katedrala u Aachenu, gdje se čuva platno-hajlina koja je prema predaji pripadala Isusu i Mariji. Hodčasničko mjesto je i Trier gdje se čuva tzv. sveta sukњa-tunika Isusova, ili primjerice samostan Andechs u Bavarskoj gdje se hodočasti „trima svetim hostijama“.

Svejedno gdje nas naši hodočasnički putovi vode: po Njemačkoj, našoj domovini ili nekim drugima većim ili manjim hodočasničkim svetištim, neka nas na svim tim putovima prati naša vjernička želja za ozdravljenjem i duše i tijela, želja za pobjedom dobra nad zlom i povrh svega osjećaj blizine Božje. Tada smo u duhu ujedinjeni s miličnjima hodočasnika diljem svijeta.

Vlč. Ivica Komadina, delegat

Svakih pet minuta ubiju jednog kršćanina

Premda kršćane u Europi ubijaju rijetko, oni su i dalje u nekim – proklamirano demokratskim – zemljama ipak teško diskriminirani.

Bili većina ili manjina, kršćani su uvijek na udaru. Zdravorazumski gledano riječ je o očitom apsurdu: svjetski mediji stalno pišu o ugroženosti, pa i životnoj pogibelji za mnoge druge skupine i manjine u društima, a najviše ubiju – kršćane! Činjenice na žalost govore da je riječ tek o medijskom apsurdu, a da su ubojstva kršćana – tragična i prežalosna stvarnost. Dovoljno je samo navesti da se svakih pet minuta na svijetu ubije jednoga kršćanina. Taj je podatak, povezan s apelom 12. lipnja uputila humanitarna organizacija „Christian Solidarity International“ (CSI), a prenijela austrijska katolička agencija Kathpress. Kako djeluje i na austrijskom području, organizacija je apel uputila izravno austrijskoj vladu zatraživši da učini više na zaštiti kršćana u svijetu. To se ponajprije može na diplomatskoj razini kako bi se poštivalo pravo na vjersku slobodu, posebno u zemljama Bliskoga Istoka. Iz organizacije ističu da se u budućnosti poštivanje vjerske slobode mora ujedovatati gospodarskim posljedicama. Broj kršćana koji su ubijeni zbog njihove vjere godišnje se popne i do 105 tisuća. Podatak se odnosi samo na one slučajevе koji se izravno mogu povezati s kršćanskim vjerom, a ne na slučajevе pogibije kršćana u ratovima ili građanskim ratovima. Kuhn je upozorio i na nove izjave metropolita Hilariona iz Ruske pravoslavne Crkve koji je ustvrdio da se na različite načine godišnje u progonu kršćana ubije najmanje milijun djece.

„Ne želimo biti taoci u svojoj zemlji“

Sve te činjenice potvrdio je ponovo i kaldejsko-katolički nadbiskup Kirkuka Louis Sako. Na međureligijskoj molitvi mons. Sako je u kirkutskoj katedrali istaknuo: „Ne više nasilju! Ne želimo više u svojim gradovima živjeti kao 'taoci straha', kao stranci u našim vlastitim gradovima.“ Na toj molitvi za mir prema informacijama zaklade „Pro Oriente“ sudjelovali su uz brojne kršćane i muslimanski vjernici, kao i viceguverner pokrajine, šef policije, nadležni vojni zapovjednik, kao

i sunitski i šiitski vjerski poglavari. Irački su kršćani spremni učiniti sve za pomirenje, jer se i dalje osjećaju povezani sa svojom muslimanskim braćom, rekao je mons. Sako, „ali ne želimo živjeti u izoliranim getima, niti u izbjegličkim logorima koji su uspostavljeni u stranim zemljama i dijaspori.“ U Kirkuku treba izgraditi „bratsku zajednicu“ koja će se zauzimati

Snimio: A. Polegubic

U „demokratskoj“ Europi pojedinci gube posao zbog nošenja krizića oko vrata

za mir, stabilnost i sigurnost. A u ovome „vremenu patnje“ zbog „slijepoga i ubilačkoga nasilja posljednjih tijedana“ susret kršćana i muslimana u Kirkuku posebno je važan, dodao je nadbiskup Sako.

U međuvremenu je ubijen još jedan sirsko-katolički kršćanin u Mosulu. Rimska agencija „AsiaNews“ ističe da je taj zamjenik direktora jedne tvornice cementa ubijen hicima iz pištolja na putu na posao. Dakako, ubojice koji su ispalili više hitaca i dalje su nepoznati i nedostupni vlastima. Prema pisanju „AsiaNewsa“ taj je kršćanin već uspio ranije izbjegći dva pokušaja otmice. Zaklada „Pro Oriente“ prenosi i riječi saveznoga predsjednika „Federacije Aramejaca u Njemačkoj“ Daniela Demira koji je nakon toga ubojstva istaknuo da kršćani u Iraku žive „u stalnoj životnoj opasnosti“. Više nigdje nisu sigurni – niti na putu na posao, niti u školi, niti u svojim stanicima ili trgovinama. Zbog toga je kršćanima u Iraku ugrožena egzistencija, pa i opstojnost. A katolička hu-

manitarna organizacija „Crkva u nevolji“ planira veliku akciju za pomoć kršćanima u Jordanu. Riječ je zapravo o pomoći iračkim izbjegličkim obiteljima, kako bi sačuvali svoju vjeru i kako bi se pomoglo u obrazovanju njihove djece u kršćanskim školama. Prema podacima Papinskih misijskih djela sada se u Jordanu nalazi više od pola milijuna iračkih izbjeglica, do čega je oko 35.000 kršćana. Najmanje 1.000 školske djece iz kršćanskih obitelji ne polaze nikakvu školu jer im roditelji ne smiju raditi u Jordanu, te nemaju novac za prijevoz do škole. Osim toga, ne mogu niti platiti školarinu. Premda u Jordanu kršćani mogu slobodno u crkvu, kao i polaziti javne škole, kršćanima učenicima je osobito teško. Njihovi školski kolege na njih vrše jak pritisak: ako ne prijeđu na islam, nemaju uopće prijatelja, istaknuo je o. Andrzej Halemba. Vitezovi Svetoga groba upozorili su pak na teško stanje kršćana u Svetoj Zemlji.

Kršćani diskriminirani u Velikoj Britaniji

Premda ih u Europi ubijaju rijetko, kršćani su i dalje u nekim – proklamirano demokratskim – zemljama ipak teško diskriminirani. Upravo zbog diskriminacije četvero je britanskih kršćana prvo pokrenulo proces pred britanskim sudovima. Kako su procese izgubili, sada su se obratili Europskom sudu za ljudska prava u Strasbourg. Prema pisanju „Sunday Telegrapha“, Sud je ocijenio da je njihov slučaj pravno važan, no još se očekuje službeno prihvatanje nakon što svoje stajalište iznese i britanska vlada. Sudu se zbog diskriminacije obratila službenica u britanskoj zrakoplovnoj tvrtci „British Airways“ kojoj su zabranili nositi križić oko vrata. Isto tako, tužbu je podnijela jedna državna službenica koja je dobila otkaz jer nije htjela sudjelovati kod vjenčanja istospolnih parova, te savjetnik koji nije htio savjetovati homoseksualne parove. Četvrta podnositeljica tužbe je medicinska sestra iz Exetera koja je izgubila posao zbog toga što je nosila križić dok je radila.

M. K.

U iščekivanju proglašenja blaženim Drinskih mučenica

Crkva je od svojih početaka bila globalizacijska snaga koja je povezala narode Europe i učinila ih velikom zajednicom, kazao je nadbiskup Želimir Puljić.

Povodom završetka pregovora Hrvatske s Europskom Unijom zadrski nadbiskup Želimir Puljić, kao član Komisije HBK-a za odnose s Europskom Unijom, pojasnio je stavove Crkve. „Biskupi žele biti aktivni subjekt tog stvaranja, aktivni sudionici tog procesa ovog trenutka, potičući na odgovorno zauzimanje stava i odgovorno donošenje zakona. Mislim da pregovori nisu trebali toliko trajati jer Hrvatska uistinu nešto znači, značila je, sastavni je dio europskog korpusa i prirodno je da budu unutra kao aktivni subjekt i aktivni čimbenik te budućnosti.“ Nadalje nadbiskup Puljić ističe: „Crkva je od svojih početaka bila globalizacijska snaga koja je povezala narode Europe i učinila ih velikom zajednicom. Ali moramo biti svjesni da sa sobom donosimo svoju prtljavu, svoje ime i prezime i da nas s tim imenom i prezimenom trebaju i dalje prepoznavati, kao što i mi druge trebamo prepoznavati.“

Kardinal Josip Bozanić zaredio je sedamnaest novih svećenika u subotu 18. lipnja u zagrebačkoj pravoslavničkoj nadbiskupiji. Uz zagrebačkoga nadbiskupa suslavili su pomoćni zagrebački biskupi Valentin Pozaić, Ivan Šaško i Mijo Gorski, provincijali, te oko 200 biskupijskih i redovničkih svećenika, među kojima je bilo i izaslanstvo Papinskog zavoda Capranica iz Rima na čelu s mons. Ermenegildom Manicardijem, kojemu je kardinal Bozanić uputio posebne riječi zahvale jer se i u tom zavodu za svećeništvo pripremaju kandidati Zagrebačke nadbiskupije. Ređenike su pratile i njihove obitelji te prijatelji, kao i brojni vjernički puk. Kardinal Bozanić u homiliji je istaknuo da je Papa u slavlju večernje u zagrebačkoj katedrali biskupima, svećenicima, đakonima i svim Bogu posvećenim osobama stavio za uzor bl. Alojzija Stepinca.

Znanstveni simpozij o duhu i misli Željka Mardešića održan je povodom pete obljetnice smrti uglednoga sociologa religije u Zagrebu 17. lipnja o temi „Duh i misao Željka Mardešića – Metamorfoze svetoga u suvremenom svijetu“.

Biskupi zagrebačke pokrajine nad Jazovkom

Nad jamom Jazovka u koju su partizani početkom siječnja 1943. te svibnja i lipnja 1945. bez suda i pre-

Nedavno je održana četvrta sjednica Organizacijskog odbora za svečani čin proglašenja blaženim Drinskim mučenica

sude pobili i bacili više od 470 zabilježenih hrvatskih vojnika i civila, ranjenika i medicinskog osoblja iz zagrebačkih bolница i Karlovca kao i nekoliko redovnica te, prema dosadašnjim podacima, jednog svećenika, u četvrtak 16. lipnja biskupi Zagrebačke crkvene pokrajine na čelu s nadbiskupom kardinalom Josipom Bozanicem molili su za nevine žrtve.

Euharistijskim slavljem i predstavljanjem knjige „Presnački mučenici“ spomenuta je u petak 17. lipnja u svištu Sveta Mati slobode na zagrebačkom Jarunu šesnaesta obljetnica okrutnog ubojstva župnika iz Presnača nadomak Banje Luke Filipa Lukende i redovnice Cecilije Grgić. Vrhbosanski nadbiskup kardinal Vinko Puljić predvodio je misno slavlje u koncelebraciji s varaždinskim biskupom Josipom Mrzljakom, banjolučkim biskupom Franjom Komaricom, generalnim vikarom Banjolučke biskupije Antonom Orlovcem, domaćim župnikom Antonom Vasiljem i ostalim svećenicima.

U Zagrebu je održana sjednica Komisije HBK-a za hrvatski martirologij pod predsjedanjem gospočko-senjskoga biskupa Mile Bogovića u kojoj su sudjelovali članovi iz Bosne i Hercegovine. Predsjednik Bogović iznio je razloge za osnivanje komisije i nje-

zine ciljeve. Istaknuo je da Komisija želi odgovoriti na poziv pape Ivana Pavla II. na pragu III. tisućljeća da svi narodi popisu svoje mučenike i da slijede njihovo vjerno svjedočenje.

Predsjednica Vlade Republike Hrvatske Jadranka Kosor sastala se 17. lipnja u Banskim dvorima s kardinalom Vinkom Puljićem, nadbiskupom vrhbosanskim, i banjolučkim biskupom Franjom Komaricom. Kardinal Puljić i biskup Komarica zahvalili su predsjednici Vlade na izradi Strategije o odnosima Republike Hrvatske s Hrvatima izvan Republike Hrvatske i istaknuli potrebu što skrijevo donošenja zakona koji će provesti mјere iz Strategije.

Vjerouauk nakon 20 godina

Održana je četvrta sjednica Organizacijskog odbora za svečani čin proglašenja blaženim Drinskim mučenica s. Jule Ivanišević i četiriju susterima, poznatih u narodu kao Drinske mučenice, 14. lipnja, u prostorijama Katoličkog školskog centra Sv. Josipa u Sarajevu pod predsjedanjem nadbiskupa metropolita vrhbosanskog kardinala Vinka Puljića. Sudjelovali su pročelnici svih pododbora i drugi članovi Organizacijskog odbora. Nakon što je, 14. prosinca u Rimu posljednje mišljenje o svemu rekla kardinalska komisija pri Kongregaciji za kauze svetih, papa Benedikt XVI. ovlastio je 14. siječnja Kongregaciju za kauze svetaca da proglaši dekret o mučenstvu sestara Kćeri Božje ljubavi.

Proslave sv. Vida, zaštitnika Riječke nadbiskupije i katedrale te grada Rijeke bila je 15. lipnja, a misno slavlje predvodio je požeški biskup Antun Škvorčević.

Znanstveni simpozij „Vjerouauk nakon dvadeset godina: izazov Crkvi i školi“ održan je u povodu 20. obljetnice ponovnog uvođenja vjerouauka u hrvatski školski sustav, u Zagrebu. Među predavačima predsjednik Viđeća HBK za katehizaciju osječko-dakovački pomoćni biskup Đuro Hranić govorio je o temi „Je li vjerouauk u školi odgovorio na očekivanja Crkve?“

A.O.

PAPA BENEDIKT XVI. U HRVATSKOJ 4. I 5. LIPNJA

Zajedno u Kristu

Papa je pozvao hrvatske obitelji da žive u zajedništvu vjere i ljubavi te da se osjećaju pozvanima naviještati evanđelje cijelim svojim bićem.

Papa Benedikt XVI. pohodio je Republiku Hrvatsku u subotu 4. i nedjelju 5. lipnja. Nakon izlaska iz zrakoplova, Papu su pozdravili predsjednik RH dr. Ivo Josipović, zagrebački nadbiskup kardinal Josip Bozanić i predsjednik Hrvatske biskupske konferencije nadbiskup Marin Srakić. Papu je pozdravila i obitelj Kardum. S velikom radošću dolazim među vas kao dočasnik imena Isusa Krista. Srdačno pozdravljam ljubljenu hrvatsku zemlju i, kao naslijednik apostola Petra, velikim zagrljajem grlim sve njezine stanovnike, rekao je papa Benedikt XVI. na početku svog dvodnevног Apostolskog pohoda Hrvatskoj koji se održavao pod gesmom „Zajedno u Kristu“. O dvadesetoj obljetnici proglašenja neovisnosti i uoči punopravnog pristupanja Hrvatske Europskoj uniji, davnina i nedavna prošlost vaše zemlje potiče na promišljanje sve europske narode pomazući, kako svakom pojedinom tako i čitavoj zajednici, da očuva i obnovi neprocjenjivu zajedničku baštinu ljudskih i kršćanskih vrijednosti. Neka tako ova draga nacija, snagom svoje bogate tra-

dicije, pridonese da Evropska unija cijelovito vrednuje to duhovno i kulturno blago, rekao je Papa podsjetivši također kako dolazi s hrvatskim vjernicima proslaviti 1. nacionalni dan hrvatskih katoličkih obitelji. „Iznimna mi je čast da Vam mogu biti domaćinom u Vašem državnom posjetu, a kao Predsjednik Republike dijelim i radost milijuna hrvatskih vjernika katolika koji Vas danas dočekuju kao Svetog Oca u pastirskom pohodu“, kazao je predsjednik dr. Josipović u pozdravu Papi.

Nakon svečanoga dočeka u zagrebačkoj zračnoj luci papa Benedikt XVI. uputio se u Ured predsjednika RH na Pantovčaku gdje ga je dočekao hrvatski predsjednik dr. Ivo Josipović. Nakon razgovora u četiri oka Svetog Oca i hrvatskoga predsjednika u predsjedničkom kabinetu, uslijedila je razmjena darova i pred-

Velebno misno slavlje na hipodromu predvodio je i propovijedao papa Benedikt XVI.

Vjernici na hipodromu u očekivanju Svetoga Oca

stavljanje obitelji predsjednika Papi. Nakon predstavljanja izaslanstva RH i Svetе Stolice, kao i djelatnika Ureda Predsjednika, predsjednik Josipović ispratio je Svetoga Oca koji se uputio u Apostolsku nuncijaturu.

Pristupanje Hrvatske Europskoj uniji logično, ispravno i nužno

Već u zrakoplovu na putu iz Rima u Zagreb Papa je istaknuo da je pristupanje Hrvatske Europskoj uniji „logično, ispravno i nužno“. Hrvatska kulturno odavno pripada Srednjoj Europi i duboko je europski narod, rekao je Papa novinarima u zrakoplovu. Primanjem u Europsku uniju nači će se na mjestu kojem je povijesno i kulturno oduvijek pripadala, istaknuo je Papa. Odgovarajući na pitanje o važnosti lika blaženoga Alojzija Stepinca, Sveti Otac kratko je govorio o njegovu liku te istaknuo da je blaženi Stepinac veliki uzor ne samo Hrvatima, nego – kako je rekao – i svima nama.

Nakon susreta s hrvatskim predsjednikom dr. Josipovićem Papa se uputio u Nuncijaturu na Ksaveru gdje se susreo s predsjednicom Vlade RH Jadrankom Kosor. Nakon susreta s premijerkom Kosor, Papa je s pratnjom rуčao u Nuncijaturi.

Papa se toga dana u Hrvatskom narodnom kazalištu (HNK) susreo s osobama iz javnog života, kulture, znanosti, politike, gospodarstva i sporta, s predstvincima vjerskih zajednica te s članovima diplomatskog zbora. Papu je pozdravio predsjednik Vijeća za kulturu HBK-a zadarski nadbiskup Želimir Puljić, a potom i liječnik Niko Zurak, član Papinske akademije za život. Papa je u svom nadahnutom govoru istaknuo kako religija stavlja čovjeka u odnos s Bogom, Stvoriteljem i Ocem sviju, te stoga treba biti snažan čimbenik mira, poručio je Papa. Središnja tema njegova govora bila je savjest.

Nakon susreta u HNK uslijedilo je bdjenje mladih vjernika s Papom na Trgu bana Jelačića. Papu je dočekao zagrebački gradonačelnik Milan Bandić koji ga je pozdravio i predao mu ključeve grada Zagreba. Na početku bdjenja Svetoga Oca s mladima na Trgu bana Jelačića predsjednik Hrvatske biskupske konferencije đakovačko-osječki nadbiskup Marin Srakić poz-

Završni molitveni dio predprograma na hipodromu predvodio je predsjednik Vijeća HBK za obitelj krčki biskup Valter Župan tijekom kojeg je bila predstavljena i zapaljena Zavjetna spomen-svjeća susreta hrvatskih katoličkih obitelji

dravio je Papu, zaželjevši mu dobrodošlicu u Hrvatsku i Zagreb. Nadasve je pozdravio Papu uime okupljene katoličke mladeži, koja je došla iz cijele Hrvatske, iz Bosne i Hercegovine, te ostalih zemalja gdje žive brojne hrvatske katoličke zajednice. Pozdravljajući Papu i uime naših kršćanskih obitelji koje su se po prvi put sabrale na Nacionalnom susretu hrvatskih katoličkih obitelji, nadbiskup je rekao da „želimo produbiti svijest ljudi našega vremena predstavljajući obitelj kao nenadomjestrstu zametnu stanicu rasta naroda i Crkve“. Osim što je izvor života, rekao je nadbiskup, ona je mjesto i najidealnija sredina u kojoj život, odnosno ljudsko biće može rasti i ostvarivati se. Tijekom bdjenja dvoje mladih vjernika je svjedočilo o svom životnom putu i vjeri.

Slijediti istinu koja seže dalje

Dragi prijatelji, vaša je mladost vrijeme koje vam Gospodin daruje da biste mogli otkriti smisao postojanja, poručio je papa u nagovoru tisućama mladih okupljenih na bdjenju prvog dana svog apostolskog pohoda Hrvatskoj. Svi znamo, rekao je Papa u svojem obraćanju mladima u sugestivnom ozračju središnjeg Trga glavnoga grada Hrvatske, da u srcu svakog čovjeka prebiva snažna želja za srećom. Ne popuštajte kušnjama da se potpuno pouzdate u posjedovanje, u materijalne stvari, odričući se slijediti istinu koja seže dalje, poput visoke zvijezde na nebu, kamo vas Krist želi povesti. Dovoljte da vas povede u Božje visine, rekao je Papa. Mladima je Sveti Otac

na tome putu stavio za uzore brojne Gospodinove učenike, svece koji su svoje vrijeme živjeli noseći u srcu novost Evandelja, osobito „sjajnog mlađića“ blaženoga Ivana Merza. Papa se pomolio pred likom Majke Božje od Kamenitih vrata, uresivši ga svojim osobnim darom, krunicom. Mladi su darovali Svetom Ocu tradicionalno hrvatsko glazbalo tamburicu. Nakon bdjenja s mladima Papa se uputio pamobilom preko trga ispred katedrale gdje je pozdravio okupljene i otišao u Apostolsku nuncijaturu na Ksaver.

U nedjelju 5. lipnja uoči mise s Patom na zagrebačkom hipodromu održan je predprogram naslovljen „Obitelj – Zajedno u Kristu“, a započeo je u tri sata Službom svjetla. Drugi dio predprograma započeo je molitvom krunice, a treći dio započeo je u 7 sati poetsko-glazbenim recitalom „Adame, gdje si?“. Završni molitveni dio od 8 do 9 sati predvodio je predsjednik Vijeća HBK za obitelj krčki biskup Valter Župan, a tijekom tog dijela programa bila je predstavljena i zapaljena Zavjetna spomen-svjeća susreta hrvatskih katoličkih obitelji. Taj molitveni dio obilježio je meditacije i molitve vezane uz 6 posuda (Isusovo čudo u Kani) koje simbolički označuju šest temeljnih kriještosti bračnog i obiteljskog života: ljubav, suočavanje, vjernost, radost, oprštanje, strpljivost. Nakon meditacija slijedila je obnova bračne privole i zahvala za bračnu plodnost i djecu te posveta hrvatskih obitelji Svetoj obitelji.

Papa Benedikt XVI. predvodio je misu na zagrebačkom hipodromu s početkom u 10 sati. Koncelebrirala su četiri kardinala, šezdesetak biskupa iz Hrvatske i inozemstva i oko 1250 sve-

Pozdrav dobrodošlice Papi uputio je zagrebački nadbiskup kardinal Josip Bozanić

ćenika. Središnji događaj Papina 19. putovanja izvan Italije, apostolskog pohoda Hrvatskoj te prvoga nacionalnog susreta hrvatskih katoličkih obitelji slavio se na 7. vazmenu nedjelju pod geslom „Zajedno u Kristu”.

Radujte se očinstvu i majčinstvu!

Hvala Vam na ovom pohodu, kojim ste uslišali naše ponavljane molbe i na taj način iskazali svoju pastirsку brigu prema Crkvi u Hrvatskoj. Zahvaljujemo Vam za sve što za nas činite, za ljubav koju nam ocitujete, rekao je kardinal Bozanić u pozdravu dobrodošlice Papi. U homiliji na misi u povodu Prvoga nacionalnoga dana hrvatskih katoličkih obitelji papa je pozvao obitelji da se odupru sekularističkom mentalitetu koja Boga života gura na rub te donosi rastuću razjedinjenost obitelji. Primjetivši kako je obitelj danas suočena s teškoćama i prijetnjama, pozvao je obitelji da se trajno obvežu učiti djecu moliti, da ih približe sakramentima i čitaju jedno Svetlo pismo, riječju da budu „poput male Dvorane posljednje večere, poput one Marijine i učenika, u kojoj se živi jedinstvo, zajedništvo, molitva”.

Siri se sekularizacija koja Boga života gura na rub te donosi rastuću razjedinjenost obitelji. Apsolutizira se sloboda bez odgovornosti za istinu, i njezuje se, kao ideal, individualno dobro preko potrošnje materijalnih dobara te površnih iskustava, ne vodeći računa o kvaliteti odnosa s osobama i o najdublijim ljudskim vrijednostima; ljubav se svodi na sentimentalni osjećaj i zadovoljavanje nagonskih poriva, bez nastojanja da se stvore trajne veze međusobne pripadnosti i bez otvorenosti životu. Pozvani smo da se odupremo tom

mentalitetu! Uz riječ Crkve, veoma je važno i svjedočenje te zauzetost kršćanskih obitelji, istaknuo je Papa u homiliji. Drage obitelji, budite hrabri! Ne popuštajte tom sekulariziranom mentalitetu koji nudi suživot kao pripravu ili čak kao zamjeru za brak! Pokažite svojim životnim svjedočanstvom da je moguće ljubiti poput Krista, bezreverno, da se nije potrebno bojati brige za drugu osobu! Drage obitelji, radujte se očinstvu i majčinstvu! Otvorenost životu znak je otvorenosti prema budućnosti, pouzdanja u budućnost, kao što poštivanje naravnoga zakona oslobođa osobu, a ne ubija ju! Dobre obitelji je dobro i Crkve. Molimo Gospodina da obitelji budu uvijek više male Crkve, a crkvene zajednice da budu više obitelji, rekao je Papa pozvavši na kraju hrvatske obitelji da žive u zajedništvu vjere i ljubavi te da se osjećaju pozvаниma naviještati evanđelje cijelim svojim bićem, zaključio je Papa.

Na kraju veličanstvenoga misnog slavlja na zagrebačkom hipodromu zahvalivši Svetom Ocu uime okupljenih vjernika, predsjednik Vijeća HBK za obitelj krčki biskup Valter Župan je istaknuo: „Ako se danas svima priznaje pravo na slobodno izražavanje svojih stava, onda izjavljujemo da i mi, koji predstavljamo većinu hrvatskog naroda i građana Republike Hrvatske, imamo neotudivo pravo da živimo, javno iznosimo i naviještamo vrijednosti po kojima nam je darovan život.” U znak zahvalnosti za predsjedanje Prvom nacionalnom susretu hrvatskih katoličkih obitelji, papa Benedikt XVI. primio je na dar spomen-svjeću, repliku velike Zavjetne spomen-svjeće hrvatskih katoličkih obitelji posebno izrađene za taj Papin pohod i predsjedanje tim susretom. Nakon govora biskupa Župana

papa je održao svoj tradicionalni govor uči molitve Kraljice neba. Sveti Otac je blagoslovio pedesetak kamena temeljaca za crkve koje će se u dogledno vrijeme graditi. Papa je blagoslovio i veliku Zavjetnu spomen svjeću hrvatskih katoličkih obitelji. Misno slavlje na zagrebačkom hipodromu uveličao je Zdrženi zbor koji čine članovi pojedinih župnih zborova grada Zagreba, a ima 500 pjevača. Apostolskim blagoslovom i pjesmom „Ljiljane bijeli” završila je svečana misa na hipodromu. Na misi je sudjelovao i državni vrh, predsjednik Republike Ivo Josipović, predsjednik Hrvatskog sabora Luka Bebić i premijerka Jadranka Kosor. Nakon mise Papa se uputio prema novom sjedištu HBK na Ksaveru, gdje je otkrio ploču na spomen na svoj posjet Hrvatskoj. Zatim je objedovao s hrvatskim biskupima, biskupima gostima i članovima svoje pratnje. Tijekom briefinga s novinarima u Press centru u Zagrebu bilo je riječi o dosadašnjem tijeku Papina pohoda Hrvatskoj i temama njegovih govorova. Posebno je istaknut izvanredan doček koji je ukazan Papi od naroda i predstavnika vlasti te izesen podatak da je na bdjenju mlađih vjernika sudjelovalo 50.000 vjernika, a na misi na hipodromu njih čak 400.000.

Papa u molitvi na mjestu na kojem se čuvaju ostaci tijela bl. Alojzija Stepinca

U popodnevним satima Papa je Večernju molio u zagrebačkoj katedrali u zajedništvu s hrvatskim biskupima, svećenstvom i redovništvom. Na kraju Večernje Papa se uputio prema mjestu na kojem se čuvaju ostaci tijela blaženoga Alojzija Stepinca te se onđe, kleknuvši, zadržao u molitvi. **IKA/A.P.**

NEVIGES

Jubilarno hrvatsko hodočašće

Jubilarno, 40. po redu hodočašće Hrvata iz hrvatskih katoličkih misija (HKM) iz regije Sjeverna Rajna i Vestfalija u marijansko svetište Kraljice Mira u Nevigesu organizirano je na blagdan Marije Majke Crkve, na Duhovski ponedjeljak 13. lipnja, kada se

isburg, Leverkusen i Lüdenscheid. O. Ćurković je pozdravljajući okupljene kazao kako se hrvatska vjernička duša utječe Mariji. „Ovdje daleko od domovine i u novoj domovini štiti nas kao i kroz burnu i tešku povijest da ostanemo vjerni njoj i njezinu sinu. Da-

dupire svoje vjernike u iseljeništvu šaljući im svoje svećenike, socijalne radnike i savjetnike, a ovdašnja Crkva, vjerujemo, prima ih kao svoju djecu. I tako se doživljavate kao jedna velika obitelj, unatoč pripadnosti različitim kulturama i jezicima.“ U prikaznim dar-

Misno slavlje predvodio je mons. Juraj Jezerinac

ujedno slavio i blagdan sv. Antuna Padovanskog. Na hodočašću su se okupili Hrvati i iz ostalih krajeva iz Njemačke i susjednih zemalja. Misno slavlje u Gospinoj katedrali u tom gradu predvodio je vojni ordinarij u Republici Hrvatskoj mons. Juraj Jezerinac u zajedništvu s organizatorom, voditeljem Hrvatske katoličke misije Wuppertal fra Željkom Ćurkovićem, predstnikom regije voditeljem HKM Moers-Repelen fra Lukom Šarčevićem, dekanom Katoličkoga bogoslovnog fakulteta u Sarajevu dr. Pavom Jurišićem te s još dvanaest biskupijskih i redovničkih svećenika koji uglavnom djeluju u hrvatskim misijama u toj regiji. Sve je na početku pozdravio gvardijan franjevačkog samostana u Nevigesu fra Othmar Brüggemann. Podsjetio na prvo hodočašće Hrvata katolika u to svetište na Duhovski ponedjeljak 1971. kada su hodočastili vjernici iz hrvatskih misija Du-

je nam biti uvijek svojima da obogaćujući ovo društvo unosimo u njega svoju odanost i vjernost Bogu i svome narodu.“ Misi je pribivao i generalni konzul Generalnog konzulata R. Hrvatske iz Düsseldorfa Vjekoslav Križanec i konzul Kristijan Tušek. Mons. Jezerinac je u propovijedi kazao: „Ovdje u tuđini cijenite svoju domovinu, a jedno od najvećih dobara jest vjera katolička na kojoj je sazidana naša povijest. Mnogi su sinovi i kćeri hrvatskoga naroda napustili svoju domovinu, svoju veliku obitelj. U tuđem svijetu susreli su se s novim narodom i kulturom te brojnim izazovima što ih predstavlja iseljenička sudbina. Crkva se poput dobre majke pobrinula za svoju djecu i slala je svoje svećenike da se naši ljudi ne izgube u svom ljudskom i kršćanskom dostojanstvu. Stoga je veoma velika uloga Crkve, kako domovinske tako i one koja ih je primila. Domovinska Crkva po-

ovima prineseni su školjke, Biblia, katekizam, kruh, križ, vino, voda cvijeće i svjeća. Na kraju misnog slavlja voditelj HKM Mülheim a.d. Ruhr i Duisburg o. Vidan Mišković je predmolio posvetnu molitvu hrvatskog naroda Majci Božjoj, a na kraju je mons. Jezerinac blagoslovio djecu i cvijeće. Mons. Jezerinac je u subotu 11. lipnja podijelio sakrament potvrde u Gelsenkirchenu. Primilo ga je 25 mladih, a u nedjelju na svetkovinu Duhova 12. lipnja u Duisburgu i Mülheimu a.d. Ruhr. U Duisburgu je bilo 6 krizmanika, a u Mülheimu 18. Volja podsjetiti kako Hrvati na Duhovski ponedjeljak hodočaste i u druga marijanska svetišta u Njemačkoj. Misno slavlje u Marienthalu u Rajsko-majnskoj regiji predvodio je pomoćni banjolučki biskup mons. dr. Marko Semren, a u Hildesheimu u Sjevernoj regiji don Andelko Kaćunko.

Tekst i snimka: Adolf Pogrebnić

Križni put u Marienthalu predvodio je fra Ante-Krešo Samardžić

Misno slavlje u Hildesheimu predvodio je don Andelko Kaćunko

ZAGREB, DUBROVNIK – MEĐUNARODNI SKUP

Hrvatsko iseljeništvo i domovina – razvojne perspektive

U organizaciji Instituta društvenih znanosti Ivo Pilar i Hrvatske maticice iseljenika, a pod pokroviteljstvom Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti – razreda društvenih znanosti, od četvrtka 26. do subote 28. svibnja održan je trodnevni međunarodni skup Annales Pilar 2011. o temi „Hrvatsko iseljeništvo i domovina: razvojne perspektive“.

Prva dva dana, 26. i 27. svibnja skup se održao u dvorani Vrijenac Nadbiskupijskoga pastoralnog instituta u Zagrebu. Skup je započeo u četvrtak, 26. svibnja pozdravnim govorima predsjednika HAZU – razreda društvenih znanosti akademika Zvonka Kušića, ravnateljice HMI Katarine Fuček, u ime gradonačelnika Zagreba Milana Bandića Helene Milićić, načelnika Službe za Hrvate u inozemstvu u MVPEI-u Petara Barišića i ravnateljice Instituta društvenih znanosti Ivo Pilar Vlade Šakića koji je ujedno i otvorio rad skupa, a potom je održao plenarno zapaženo predavanje o suvremenim migracijskim opricesima i njihovu odrazu na Hrvatsku. Govoreći o toj, kako je rekao, zanemarenoj temi u hrvatskom društvu, predsjednik HAZU-a akademik Zvonko Kušić podsjetio je da je iseljavanje obilježilo povijest hrvatskog naroda, još od 15. stoljeća. Od svih zemalja bivše Jugoslavije i okruženja Hrvatska je imala najviše iseljenika, a danas ih je, s njihovim potomcima, u svijetu oko 2,5 milijuna, kazao je. Unatoč tragičnoj sudbini oni su u svijetu društveni i ekonomski uspjeli, a ubuduće bi trebali imati važnu ulogu za Hrvatsku kod njezina ulaska u Europsku uniju, dodao je. Ravnatelj Instituta Ivo Pilar Vlado Šakić rekao je da je hrvatsko iseljeništvo kroz povijest dijelilo sudbinu ostalih europskih zemalja, no uz svoje posebnosti. Najprije se radilo o bijegu od Turaka i ropstvu u Turskoj kada je Hrvatska izgubila trećinu pučanstva, u drugoj polovici 19. stoljeća odlazilo se zbog ekonomskih razloga, što je ponovno izazvalo demografske i gospodarske gubitke, između dva svjetska rata i nakon rata imigracija bila najviše politički motivirana, a od 1965. do danas

Na skupu su govorili i veleposlanici Australije, Austrije, Njemačke, Norveške i Švicarske

razlozi za odlazak bili su politički ili ekonomski, rekao je.

U plenarnim predavanjima Zvonko Baletić je govorio o ekonomskim aspektima suvremenih migracija, Danka Ramljak o ulozi znanstvenika u integracijskim procesima domovinske i iseljene Hrvatske, a Ivan Bagarić o strategiji za Hrvate u inozemstvu. Prvoga dana skupa govorili su i veleposlanica Austrije H. E. Beverly Mercer, veleposlanik Republike Austrije H. E. Mag. Jan Kickert, veleposlanik Savezne Republike Njemačke H. E. Dr. Bernd Fischer, veleposlanik Kraljevine Norveške H. E. Henrik Ofstad i veleposlanik Švicarske Konfederacije H. E. Denis Knobel. Njemački veleposlanik dr. Fischer je pohvalno govorio o Hrvatima u Njemačkoj, poglavito istaknuvši kako su Hrvati kao radnici cijenjeni u toj zemlji te kako bi u budućnosti Hrvati iz Njemačke mogli puno učiniti za Hrvatsku.

U popodnevnim satima predavanje u sklopu prve sjednice općih tema održao je Marino Manin u kojem je dao povijesni pregled hrvatskog iseljeništva od 1990. godine do danas. Josip Jurčević je govorio o integraciji domovinske i iseljene Hrvatske u globalizacijskom kontekstu. Gojko Borić iz Njemačke je govorio o promicanju istine o Hrvatima u Njemačkoj. Ivan Markešić se osvrnuo na uzroke sadašnje institucionalne neravnopravnosti Hrvata u Bosni i Hercegovini, a Tomislav Sunić je govorio o hrvatskom identitetu u global-

nom i nadnacionalnom sustavu. Predavanje o doprinosu hrvatskih iseljenika u međunarodnom priznanju Republike Hrvatske održao je Goran Grlić.

O hrvatskim iseljeničkim zajednicama

Na drugoj sjednici o hrvatskim iseljeničkim zajednicama Darko Mažuranić je govorio o Hrvatima u Argentini, Marina Deur o Hrvatima u Brazilu, Ana Jura o istaknutim Hrvatima u gospodarskom razvoju Novog

S obzirom da hrvatsko iseljeništvo sa svojim umnim potencijalom i životnim iskustvom nije bilo dobrodošlo u hrvatskoj političkoj javnosti, za nadati se da će ubuduće biti drukčija situacija, što upućuje na perspektivu novih odnosa. U tom smislu posebna su nuda mladi hrvatski iseljenici.

Zelanda do II. svjetskog rata, Jure Vujić o hrvatskom identitetu: moderna postmoderna, dok je o. Anto Gavrić govorio o hrvatskim intelektualcima na sveučilištu u Freiburgu.

U večernim su satima sudionici skupa posjetili u Hrvatskoj matici iseljenika izložbu fotografija portreta i krajoblične čileanske Patagonije „Sjeme rasuto vjetrom“ autora Jorga Subiabra Matiacha i Mirka Vukasović Morrisona.

U petak 27. svibnja tijekom skupa započeo je gospodarski forum o temi hrvatski useljenici kao akteri gospo-

darskog razvoja Hrvatske. Govorio je Drago Čengić o poduzetništvu i hrvatskom iseljeništvu. Saša Poljanec Borić je govorio o hrvatskom turizmu i društveno odgovoranom razvoju. Bilo je riječi i o iskustvima poslovanja u domovini i inozemstvu, o čemu su govorili Ćiril Zovko, Franjo Pašalić, Ana Jelenčić i Milan Račić. O temi Druga generacija – očekivanja i stvarnost govorili su: Miroslav Orešković, Denis Rukavina, Nikolina Vukojević i Zvonimir Milas. Bilo je riječi i o integraciji poduzetnika-povratnika i njihovih obitelji, o čemu su govorili: Ante Topić, Ante Zovko, Mate Jujnović i Milan Mandić.

U popodnevnim satima na trećoj sjednici bilo je riječi o identitetu hrvatskih iseljenika. Tako je Ratimir Kvaternik govorio o web portalima i stranicama iseljeničkih zajednica i mogućnosti globalnog povezivanja iseljenika. Walter Vorl Lalich se osvrnuo na post-iseljeničku dinamiku: nova konfiguracija transnacionalnog društvenog prostora. Katica Jurčević i Caroline Hornstein Tomić su govorile o identitetkim procesima: od gastarabajera do useljenika ili povratnika. Jasna Čapo je svoje predavanje naslovila „Nitko živ ne može planirati da će se sigurno vratiti“: promjenjive artikulacije povratka u domovinu među hrvatskim gastarabajterima u Njemačkoj. Danijel Vojak je govorio o samoborskom iseljeništvu u Sjedinjenim Američkim Državama: pogled iz domovine.

Na četvrtoj sjednici o zakonodavnom i političkim aspektima migracija Branko Barbić je govorio o useljeničkim politikama Republike Hrvatske u zakonima i državnim tijelima od 1991. do danas, Ante Beljo o Hrvatima izvan Hrvatske bez prava glasa, Ivan Čizmić o suradnji dr. Franje Tuđmana s hrvatskim iseljenicima 1966.–1989., Ivan Hrvoić o ratnoj i poslijeratnoj povijesti i sadašnjem stanju sjevernoameričkih društava Almæ Matris Croaticae Alumni (AMCA ili AMAC), dok je Tomislav Bošnjak pokusao odgovoriti na pitanje u svijetu nekih statističkih podataka, kakav odnos RH želi sa svojom dijasporom?

Važnost hrvatskog jezika i kulture

Peta sjednica je bila posvećena hrvatskom jeziku i kulturi u iseljeničkim zajednicama. U sklopu sjednice Zdenka Weber govorila je o hrvatskoj kul-

turnoj promidžbi kao jednom od preduvjeta očuvanja identiteta u inozemstvu, Vesna Kukavica se osvrnula na hrvatsku iseljeničku periodiku u 21. stoljeću, Stjepan Šulek je govorio o slobodnoj riječi u hrvatskom egzilu, Marica Čunčić o hrvatskom jeziku i književnost u SAD-u i Kanadi, Boris Škvorc i Gordan Matas o paradigmama australske i kanadske književnosti, dok je Lada Kanajet Šimić govorila o Hrvatskom internetskom tečaju HiT 1.

Treći dan međunarodnog skupa održan je u Velikoj vijećnici Grada Dubrovnika u Dubrovniku, a započeo je petom sjednicom o hrvatskom jeziku i kulturi u iseljeničkim zajednicama. Bo-

Potencijal hrvatskog iseljeništa

Tijekom osme, ujedno i posljednje sjednice, o suvremenim procesima i budućnosti odnosa između iseljene i domovinske Hrvatske predavanje o multikulturalizmu u svijetu održao je Marin Sopta. Davor Pavuna je govorio o domaćoj i inozemnoj Hrvatskoj u dinamici 21. stoljeća znanja, dok je Adolf Polegubić održao predavanje o temi „Hrvati u Njemačkoj: domovinska Crkva i domovina, stanje i perspektive“, koji je istaknuo kako je novo vrijeme djelovanja hrvatskih katoličkih misija i zajednica već započelo. „Tu či-

Snimio: A. Polegubić

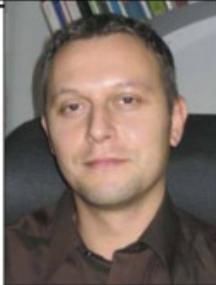
Međunarodni skup započeo je u dvorani Vjenac Nadbiskupijskoga pastoralnog instituta u Zagrebu

žo Skoko govorio je o ulozi hrvatskih iseljenika u procesima stvaranja imidža Hrvatske u svijetu, Helena Burić o hrvatskom jeziku u multikulturalnom prostoru Kanade i SAD-a, pročitano je i predavanje Vinka Grubišića o nekoliko simpozija hrvatske kulture u Torontu. Ivan Tepeš je govorio o doprinosu HSS-a u očuvanju ideje samostalnosti u hrvatskom iseljeništvu od 1945. do 1990. godine i stvaranje samostalne Hrvatske, Ivan Hrštić o Institutu za hrvatski jezik u Melbourneu i priznanje hrvatskog jezika u Australiji.

Na sedmoj sjednici o hrvatskim iseljeničkim zajednicama Rebeka Mesaric Žabčić je govorila fenomenu prekoceanske lančane migracije i lokalnom/regionalnom identitet, Jadranka Gvozdanović sa Sveučilišta u Heidelbergu o mladim Hrvatima u Njemačkoj, a Tomislav Đurasović o aktualnom trenutku u odnosima domovinske i iseljene Hrvatske. Marina Perić Kaselj je govorila o hrvatskim iseljeničkim virtualnim zajednicama ili iseljeničkoj cyber kulturi. Nekoliko riječi o važnosti hrvatskog jezika kazao je i o. Stjepan Krasić.

njenicu je potrebno neprestano posjećivati i neprestano pronalaziti uspješan način njihova djelovanja čitajući znakove vremena. Za očekivati je da će to razumjeti i odgovorni u domovini i shvatiti da se Hrvati u inozemstvu nalaze u jednoj posve novoj i društvenoj i crkvenoj situaciji. I na kraju, nakon prijedjenih dvadeset godina hrvatske samostalnosti, mogu odgovorno istaknuti kako je hrvatsko iseljenište sačuvalo čist obraz pred cjepluknom hrvatskom javnošću. S obzirom da hrvatsko iseljenište sa svojim umnim potencijalom i životnim iskustvom nije bilo dobrodošlo u hrvatskoj političkoj javnosti, za nadati se da će ubuduće biti drukčija situacija, što upućuje na perspektivu novih odnosa. U tom smislu posebnu nadu polažem u mlade naraštaje hrvatskih iseljenika.“

Skup je uz prigodnu riječ zatvorio ravnatelj Instituta Vlado Šakić. Sudionici su nazočili otvorenju Područnog centra Instituta društvenih znanosti Ivo Pilar u Dubrovniku, a voditeljem je postao Vinicije Lupis. Prostorije centra blagoslovio je dubrovački biskup mons. Mate Uzinić. A.P./HINA/IKA

Piše:
dr. Ivica
Žizić

Odmor – dar vremena

Dobar odmor odraz je istinske mudrosti.

Ljetni praznici i godišnji odmori postali su privilegirano vrijeme u modernom društvu opterećenom brzinom i efikasnošću. To vrijeme velikog rasterećenja, dok s jedne strane poziva na „povratak k sebi“ kroz počinak, s druge strane otvara prostora stvaranju nekih novih sadržaja i nekih drugih aktivnosti koji obećaju dati ljudskom življenju novu svježinu. Slobodno vrijeme postaje sinonim za odmor, a odmor postaje sinonim slobode. Čovjekova potreba za odmorm u sebi nosi još dublju potrebu za spokojem i slobodom, za kreativnošću i mirom. „Industrija zabave“ nastala je upravo na temelju tih kolektivnih potreba za slobodnim vremenom kao i na temelju traganja za slobodom, ponajprije za onim sadržajima koji će to vrijeme izdignuti iznad svih ostalih vremena, dati mu polet, stvoriti osjećaj ispunjenosti i sretnosti. No, ljudi svoju slobodu, a tako i slobodno vrijeme ispunjavaju različitim sadržajima, koji svi redom obećaju dati olakšanje od tjeskobe svakodnevice, a od svega življena stvoriti jedan veliki blagdan. Ako je odmor gesta slobode, može li također biti gesta vjere? Koja je uloga vjere u slobodnom vremenu? Mogu li praznici biti velika slika i događaj vjere u okrilju spokoja i slavlja?

Odmor kao bijeg i praznina

Ono što je nedjelja u tjednu to su ljetni praznici u krugu godine. Ako je većina čovjekova vremena posvećena radu, pauze povjerene odmoru i zabavi obećaju dati olakšanje od tog tereta, pružiti okvir povratka na izvore svoje humanosti, vjere i zajedništva. Međutim, kada se odmor pretvori u bijeg, a praznici zjape prazninom, vrijeme prestaje biti dar, a biva samo pri lika za čisti užitak koji postaje svrha samome sebi. Bijeg u rad ili bijeg u odmor dva su vida jedne te iste tjeskobe koja opterećuje današnjega čovjeka.

Tu čovjek ne umije živjeti slobodu kao milost, a vrijeme kao dar. Bijeg u odmor zapravo izravna je posljedica „bijega u rad“, a praznina je iskustvo koje ih objedinjuje.

Upravo je osjećaj praznine onaj koji ugrožava spokoj odmora. Stoga „bijeg u odmor“ ponajeće podrazumijeva „bijeg u zabavu“. Dakako, to nije jednostavno prirodna potreba za razonodom i igrom. Bijeg u zabavu najčešće je uzastopno i neprestano traganje za nečim što bi čovjeka moglo uljuljati u osjećaj sreće. U stvarnosti, sredstva suvremenoga otuđenja još više ispružaju čovjeka pa se zato nakon praznika mnogi osjećaju još više iscrpljeni. Pronalazak ravnoteže između spokoja i igre, između zabave i počinka, čini se više

na različitim razinama: odmor je povratak sebi u dimenziji tijela, osjećaja, zatim povratak drugima u dimenziji prijateljstva i rodbinskih veza, te povratak svojim korjenima u dimenziji osobne i kolektivne povijesti. Odmor kao povratak u sebi nosi sjećanje na spone iz kojih smo iznikli, svijest o zajedništvu koje nas preporiča i drži bliskima, kao i obećanje da ćemo se ponovno susresti. Naime, vratiti se znači ujedno pronaći svoje izvorište. Odmor kao povratak odraz je svijesti o našim polazištima.

U krilu zajedništva vjere

Sve rečene dimenzije mogu biti protkane vjerom, koja odmoru pruža sretnost cjeline. Nije slučajno da su vrući ljetni mjeseci ispunjeni velikim svetkovinama, osobito onim marijanskim, kao što je primjerice Velika Gospa. Tu je vjera utisnuta u čovjekovo vrijeme, tijelo, odnose, u hodočasnike korake i u molitve, u duh i u sjećanje. Vjera prožima čovjekov povratak sebi, drugima, svojim korjenima. Vjera kruni čovjekovo veselje, ljepotu zajedništva

Vjera je poveznica i kruna slavlja: ona stvara uvjete za pronalazak cjeline, čuva sjećanje i tradiciju, stvara okvir rasta iz istinske sreće. Vjera može odmor preobraziti u blagdan i stvoriti od njega polazište za novi početak i vedrije življenje svega vremena.

dijelom umjetnosti življenja, negoli predmetom organizacije vremena. Dobar odmor odraz je istinske mudrosti.

Odmor kao povratak

Za razliku od odmora kao bijega, odmor kao povratak u sebi nosi vrijednost sjećanja, zajedništva, spokoja. Dobro to znaju oni koji žive i rade daleko od kuće. Povratak u domovinu ne znači jednostavno odlazak na praznike. Povratak u sebi nosi obećanje susreta, neizbrisivu svijest o tome tko smo i komu pripadamo. Tu se praznici preobražavaju u susrete i prijateljstva, u pronalazak svojih korjenja, u zajedništvo. Odmor kao povratak postaje dar, a vrijeme okrilje sklad-a koje pruža duboku vedrinu čovjekovu življenu. Odmor znači povratak

i iskrenost prijateljstva. Vjera sabire ljudе s najrazličitijih strana u jedno jedinstveno euharistijsko svetkovljane. Gdje izostaje vjera, tu nema istinskoga svetkovljana. Tu je slavlje pretvoreno u ispunjavanje nutarnjih praznina jelom i pićem, u tjeskobno traganje za utješnim prijateljstvima, tu se prezire tradicija, a gubi sjećanje na povijest. Naprotiv, vjera oplemenjuje čovjekov odmor ukazujući da je život potreban slavlja i počinka, da treba pauze ispunjene plemenitošću kako bi mogao pronaći svoje najdublje razloge. Vjera je poveznica i kruna slavlja: ona stvara uvjete za pronalazak cjeline, čuva sjećanje i tradiciju, stvara okvir rasta iz istinske sreće. Vjera može odmor preobraziti u blagdan i stvoriti od njega polazište za novi početak i vedrije življenje svega vremena.

Wallfahrten

In diesen Wochen pilgern zehntausende Kroaten zu den verschiedenen Marienwallfahrtsstätten deutschlandweit. Traditionsgemäß unternehmen viele kroatische Missionen und Gemeinden an Christi Himmelfahrt eine Wallfahrt nach Lourdes. Zudem pilgern tausende Kroaten zu den zahlreichen Marienkirchen und Wallfahrtsstätten in ihren Heimatregionen während ihres Sommerurlaubs. Das Pilgern ist eine uralte Praxis der katholischen Kirche. Sie begann bereits im frühen Mittelalter mit der Pilgerfahrt in das Heilige Land in Anlehnung an die jüdische Reise nach Jerusalem zu den Zeiten ihrer Pilgerfeste. Danach entwickelte sich die Wallfahrt ganz allmählich zu einem persönlichen Glaubenszeugnis verbunden mit dem Gefühl der besonderen Anwesenheit Gottes an den verschiedensten Wallfahrtsstätten europaweit. Anfänglich pilgerte man zu den Grabstätten der Erstapostel, des Heiligen Petrus und Paulus in Rom, aber auch zum Grab des Heiligen Apostels Jakobus in Santiago de Compostela in Spanien. Seit dem eigentlichen Beginn ist die Absicht jeder Wallfahrt das persönliche Gebet für Vergebung der Sünden, für Wachstum im Glauben, für die Gesundheit oder für andere besondere Anliegen. Seit jeher bekannt sind ebenso Dankeswallfahrten für erhörte Gebete oder erfolgte Genesungen. Nicht selten wurden Gelübde für solche Wallfahrten in Anwesenheit von Zeugen mit lauter Stimme und auf den Knien mit zum Himmel erhobenen Händen gesprochen.

Im Hochmittelalter war es auch üblich, dass Gläubige Gelübde ablegten, eine Wallfahrt innerhalb einer bestimmten Frist zu unternehmen (Votum peregrinationis), da die Wege zu den Wallfahrtsorten oft weit, mühsam und gefährlich waren, aber auch Monate dauerten. Der Überlieferung nach fertigte der norwegische König Magnus Erlingsson bereits im Jahre 1164 einen Privilegienbrief für die Wallfahrer zum Grab des Heiligen Olav nach Nidaros aus. So stellte auch Papst Benedikt

XII. im Jahre 1336 Schutzbriefe für Pilger aus Schweden zum Grab dieses Heiligen nach Nidaros aus.

Die auf sie ausgestellten Schutzbriefe halfen ihnen zu belegen, dass sie ehrliche Pilger waren und nicht etwa Landstreicher oder Räuber, die fromme Pilger auf dem Weg überfallen. Viele Pilger führten auch Empfehlungen

(ca. 18 Mio. Pilger), Aparecida in Brasilien (ca. 8 Mio. Pilger), San Giovanni Rotondo in Italien (ca. 7 Mio. Pilger), Lourdes in Frankreich (ca. 5 Mio. Pilger), Tschenstochau in Polen (ca. 4–5 Mio. Pilger). Zu den bekanntesten Wallfahrtsstätten zählen ebenfalls Fátima in Portugal, Assisi, Loreto und Padua in Italien, die bereits erwähnte Wallfahrtsstätte Santiago de Compostela in Spanien sowie Mariazell in Österreich.

In der anglikanischen Kirche ist ein bekanntes Wallfahrtsziel das Grab des hl. Thomas Becket in Canterbury. Die evangelische Kirche kennt die Praxis der Wallfahrt nicht, dennoch besuchen viele Touristen die Lutherstadt Wittenberg oder die Wartburg, aber auch andere Orte, wo der Reformator und Begründer des Protestantismus, Martin Luther, wirkte und predigte.

Neben den unzähligen Marienwallfahrtsstätten und Kirchen sind bekannte Wallfahrtsziele hierzulande: der Aachener Dom, wo die vier sogenannten „großen Heiligtümer“, darunter die Tücher als Stoffreliquien des Kleides, das der Überlieferung nach Jesus und Maria gehörte, aufbewahrt werden. Seit Karl des Großen werden alle sieben Jahre die Aachener Heiligtümer aus dem Marienschrein des Aachener Dom geholt und den Pilgern gezeigt. Zuletzt war das in der Zeit vom 1. bis 7. Juni 2007. Ein weiteres Wallfahrtsziel ist Trier, wo der sogenannte Heilige Rock (Tunika Christi) als eine Reliquie im Trierer Dom aufbewahrt wird, oder die Wallfahrt zu den „Heiligen drei Hostien“ im Kloster Andechs in Bayern.

Ganz egal, wohin uns unsere Pilgerwege führen – seien diese in Deutschland, in der Heimat Kroatien oder anderswo – möge uns stets der innige Glaubenswunsch nach Heilung von Geist und Körper und nach dem Sieg des Guten über das Böse leiten; mögen wir aber vor allem das Gefühl von Gottes Nähe in uns verspüren. Auf diese Weise sind wir im Geiste mit Millionen von Wallfahrern weltweit verbunden.

Pfr. Ivica Komadina, Delegat

Marienwallfahrtsstätte Zwiefalten – ein beliebtes Ziel der Kroaten aus der Diözese Rottenburg-Stuttgart

lungen ihrer örtlichen Geistlichkeiten mit sich und erhielten am Zielort eine Pilgermarke, die belegen sollte, dass sie ihr Gelübde erfüllt haben. Jeder Pilger trug eine spezielle Tracht: langen Mantel, breitmäppigen Hut, Pilgertasche, Trinkflasche und Pilgerstab.

Mit der Zeit entwickelten sich in der Nähe der Wallfahrtsorte Unterkünfte für Kranke, sogenannte Hospitäler; diese sind Vorläufer der heutigen Krankenhäuser und medizinischen Zentren.

Heute pilgern jährlich mehr als 40 Millionen Menschen zu den verschiedenen Wallfahrtszielen weltweit. Die bedeutendsten christlichen Wallfahrtsstätten sind: die Basilika der Jungfrau von Guadalupe in Mexiko (ca. 20 Mio. Pilger), die „ewige Stadt“ Rom

Von Klaus-Peter Willsch

„Die Leichensynode von Den Haag“

Im Jahr 897 ereignete sich in Rom ein denkwürdiges Spektakel. Der frisch gewählte Papst Stephan VI., mit Zweifeln an der Rechtmäßigkeit seiner Wahl konfrontiert, ließ seinem Vorgänger Formosus neun Monate nach dessen Tod den kirchenrechtlichen Prozess machen. Hierzu wurde Formosus' Leiche exhumiert, in päpstliche Gewänder gekleidet und auf einem Thron plaziert. Der Verstorbene wurde in einem dreitägigen Prozess angeklagt und schuldig gesprochen. Das Urteil der Leichensynode stand von Anfang an fest. Stephan benötigte es, um seine eigene Legitimität abzusichern.

Eine vergleichbare Farce ereignete sich am Internationalen Strafgerichtshof für das ehemalige Jugoslawien am 15. April 2011. An diesem Tag befand eine Kammer des Gerichts den verstorbenen kroatischen Präsidenten Franjo Tuđman für schuldig, die Vertreibung der aufständischen serbischen Bevölkerung bei der Rückeroberung der serbisch besetzten Gebiete in Kroatien geplant und ausgeführt zu haben. Sie stellte ihn so mit einem anderen Toten gleich: mit Slobodan Milošević.

Dieses Urteil ist empörend, ungerecht und gefährlich.

Empörend, denn das Gericht liefert damit der von den „besonderen Freunden“ Kroatiens bestenfalls praktizierten Politik der Äquidistanz zu Aggressor und Opfer nachträglich den moralischen Überbau.

Da es Den Haag im Gegensatz zur römischen Kurie des 9. Jahrhunderts nicht erlaubt ist, Verstorbenen den Prozess zu machen, hat es die kroatischen militärischen Führer Ante Gotovina und Mladen Markač für 24 beziehungsweise 18 Jahre ins Gefängnis geschickt. Die beiden wurden als Exekutoren eines vermeintlichen Kriegsverbrechens verurteilt, dessen Urheberschaft in diesem Urteil dem verstorbenen kroatischen Präsidenten zugewiesen wird. Und somit auch dem jungen kroatischen Staat als Erbsünde zufällt.

Ungerecht ist das Urteil, weil es zur Begründung eine falsche These mit unhaltbaren Indizien stützt und zudem ausgerechnet jene verurteilt, die

am wenigsten zu tatsächlich vorgefallenen Verbrechen beigetragen haben.

Was war geschehen? Mitte 1995 begann Präsident Tuđman mit Rükkendeckung der Vereinigten Staaten eine militärische Offensive, die sogenannte Operation „Sturm“. Dieser Feldzug der kroatischen Armee führte nicht nur zur Rückeroberung serbisch besetzter Gebiete in Kroatien, sondern durch die Verlagerung der Kämpfe nach Bosnien und die Zurückdrängung der bosnischen Serben auch zur Beendigung der serbischen Aggression und zum Friedensvertrag von Dayton. Das militärische Hauptverdienst hierfür gebührt dem kroatischen General Gotovina.

Bei der Rückeroberung der serbischen Gebiete in Kroatien floh der Großteil der Serben vor den kroatischen Truppen. Unbestreitbar sind an der serbischen Bevölkerung Verbrechen begangen worden: rückkehrende Kroaten übten Rache und Vergeltung an den verbliebenen Serben - zu meist Greisen, die nicht die Kraft zur Flucht hatten. Serbische Häuser wurden geplündert und gebrandschatzt. Die Zahl der identifizierbaren Ermordeten wird auf 200 bis 700 geschätzt. Die kroatische Justiz hat leider nur einen Teil dieser Fälle verfolgt und beileibe nicht alle Täter zur Verantwortung gezogen.

Im Gegensatz zu seinem Auftrag hat das Haager Gericht allerdings weniger Interesse an den konkreten Verbrechen gezeigt - vielleicht, weil deren Ausmaß und Verteilung nicht die zu beweisende Arbeitsthese eines geplanten Verbrechens größeren Ausmaßes durch die kroatische Führung stützen.

Deshalb wurde der direkte Weg auf einen Platz in den Geschichtsbüchern gesucht: Die Flucht der Serben sei keine Flucht, sondern eine geplante und durch die Taktik des kroatischen Militärs bewirkte Vertreibung gewesen. Um dieses unterstellte verbrecherische Vorhaben plausibel zu machen, konstruiert das Gericht eine Erzählung, die von Tuđmans Wunsch

von einem homogenen Nationalstaat handelt, von einem als verräterisch entlarvten Satz, den er vor der Operation geäußert hat, und von der Behinderung serbischer Rückkehrer in den Jahren nach der Offensive. Dies wird verknüpft mit konkreten Handlungen, etwa einem als „ungesetzlich“ qualifizierten Einsatz von Artillerie (dies soll eine schwächere Form von übermäßig sein; insgesamt wurde ein Zivilist durch Artillerieeinsatz getötet), und dem Offenhalten von Fluchtwegen für die fliehenden Serben (einer Maßnahme, die mit Sicherheit viele Menschenleben gerettet hat). Kurzum: Es wird im Krieg notwendiges und angemessenes Verhalten zum Beleg einer im Kern unbeweisbaren Absicht angeführt.

Nun ist Tuđman tot, die Bewertung seiner Rolle in den im Wesentlichen von Milošević Aggression getriebenen Kriegen nach der Auflösung Jugoslawiens sollte man den Historikern überlassen.

Gefährlich ist am Urteil, dass alle Soldaten, die im Kampf Entscheidungen treffen, einer willkürlichen, politischen und unkontrollierbaren internationalen Gerichtsbarkeit unterworfen werden. Macht dieses Beispiel Schule, so haben die Vereinigten Staaten recht darin, ihr Militär nicht der internationalen Gerichtsbarkeit zu unterstellen. Das Bundesverteidigungsministerium sollte das Berufungsverfahren Gotovinas beobachten und seine Schlüsse daraus ziehen.

Der Internationale Strafgerichtshof für das ehemalige Jugoslawien verhandelt zur Zeit die letzten Prozesse. Er hat im Wesentlichen die Erwartungen, die in ihn gesetzt wurden, enttäuscht. Dass Slobodan Milošević angeklagt, aber nicht verurteilt worden ist, weil er zuvor verstarb, ist dem Gerichtshof nicht vorzuwerfen – wohl aber, dass der legitime Kampf gegen einen äußeren Aggressor über den gleichen Leisten geschlagen wurde wie der planmäßig mit großer Brutalität vorgetragene Angriffskrieg selbst.

Der Autor dieses Kommentars ist Klaus-Peter Willsch, CDU-Bundestagsabgeordneter und stellvertretender Vorsitzender der Deutsch-Kroatischen Parlamentariergruppe.
FAZ – Zeitgeschehen, 19. Mai 2011, S.10

BISTUM LIMBURG

Junge Menschen aus Bosnien und Herzegowina zu Besuch im Bistum Limburg

Auf Einladung der Pax Christi-Bistumsstelle Limburg waren vom 5. bis 18. Juni zwölf Jugendliche und junge Erwachsene aus Bosnien und Herzegowina zu Gast im Bistum Limburg. Der Besuch fand im Rahmen der Diözesanpartnerschaft zwischen den beiden Bistümern Limburg und Sarajevo statt, die seit vielen Jahren partnerschaftlich miteinander verbunden sind. „Gemeinsam haben wir ein Programm entwickelt, das z.B. dem Besuch vom Frankfurter Kindergarten, Schulen und Betrieben beinhaltet, in denen Kinder und Jugendliche verschiedener Kulturen und Religionen gemeinsam miteinander lernen und arbeiten“, erzählte Pax Christi-Vorstandsmitglied Peter Eisner.

Auf dem Bild sind zu sehen: Gäste aus Bosnien Herzegowina mit Peter

Eisner (Pax Christi) und Dr. Brigitta Sassin – (Referentin für muttersprachliche Gemeinden und christlich-islami-

schen Dialog in der Katholischen Kirche in Frankfurt) vor der Kirche St. Gallus im Gallusviertel in Frankfurt. ■

FRANKFURT

Pohod mons. dr. Nikole Eterovića

Krizmanici s mons. Eterovićem, župnim i pastoralnim osobljem i drugim svećenicima

Nadžbiskup Nikola Eterović poohodio je 28. svibnja Hrvatsku katoličku župu Oca Ante Antića u Frankfurtu te u katedrali Sv. Bartolomeja predvodio misno slavlje u koncelebraciji sa župnikom fra Petrom Klapežom, don Stankom Jerčićem, dr. fra Antonom Vučkovićem te s dušobrižnicima u toj župi fra Antonom-Krešom Samardžićem i fra Ivanom Čikarom. Sakrament potvrde primilo je 84 kriz-

manika. Sve je u punoj katedrali pozdravio župnik o. Klapež. Nadžbiskup je pozvao krizmanike neka svoju vjeru svjedoče svakodnevno u svojim životnim situacijama, kako bi bili zauzeti u Crkvi i društvu. Vjernike je potakao na tri potrebe današnje Crkve na koje poziva i Sveti Otac. To su redovito sudjelovanje na nedjeljnoj misi, vratiti u svoj osobni i obiteljski život molitvu te živjeti po Božjim zapovijet-

dimal U prikaznim darovima prineseni su kolijevka, križ, vino, voda, kruh, Biblija, katekizam, krunica, hrvatska zemlja s košarom novih plodova, kip Majke Tereze s posebnom molitvom za siromašne, cvijeće i sviđeća. Na kraju je uime krizmanika zahvalnu riječ biskupu uputio krizmanik Ivan Miloloža. Misno slavlje uveličao je župni zbor „Mato Leštan“ pod vodstvom s. Pavlimire Šimunović. ■

KELKHEIM

Dječji festival i Zlatni cvit župi

Posljednji vikend u svibnju za Hrvatsku katoličku župu Main-Taunus/Hochtaunus bio je sav u znaku nagrada. Najprije je održan tradicionalni Dječji festival „Mikrofon je vaš!“ koji je na scenu u Kelkheimu doveo jednog dječaka i trinaest djevojčica. Prema riječima voditelja župe u Kelkheimu fra Marinka Vukmana, svi koji su nastupili su i pobjednici. No, prema odluci stručnog žirija najbolje je pjevala Julija Markić, koja je izvela pjesmu Vesne Pisarović „Da znaš“, dok je publika izabrala svoju pobjednicu, a to je Julia Maramović sa skladbom „Šakom o stol“ od Doris Dragović. Vrhunac radosti za župnika i vjernike okupljene u crkvi Sv. Dionizija u Kelkheimu uslijedio je kad je dugogodišnji novinar i donedavni urednik europskog izdanja Slobodne Dalmacije, Ivan Ugrin, uručio fra Marinku priznanje „Zlatni cvit 2011.“ za „Hrvatsku katoličku misiju godine“. U petom izdanju „Zlatnog cvita“ Slobodne Dalmacije, Hrvatska katolička župa Main-Taunus/Hochtaunus osvojila je nagradu za najpopularniju misiju u dijaspori prema glasovanju čitatelja europskog

Mons. Semren blagoslovio je djecu i cvijeće

izdanja Slobodne Dalmacije i portala www.zlatnycvit.com.

U centru te župe u Kelkheimu Ivan Ugrin održao je 27. svibnja tribinu „Hrvatska u vrtlogu medijskih bespuća“. Tribinu je moderirao župnik fra Marinko Vukman, a u glazbenom dijelu programa nastupio je međuna-

rodni glazbeni tim Branko Banek, Hrvat, tenor i gitarist, Laci Horvat, Mađar, violinist, i Saša Kleonov, Rus, za glasovirom.

Blagoslov djece i cvijeće

Pomoćni banjolučki biskup mons. dr. Marko Semren prevodio je misno slavlje na blagdan sv. Ante Padovanskoga 13. lipnja u punoj crkvi Sv. Dionizija u Kelkheimu. Misnom slavlju pribivao je veliki broj mlađih obitelji s djecom. Mons. Semrena i okupljene vjernike srdačno je pozdravio župnik fra Marinko Vukman. Mons. Sremren je kazao kako se sv. Antuna prikazuje i s komadićem kruha što simbolizira kruh sv. Ante za najpotrebnije. I mnogi se iseljenici rado odazivaju pomoći potrebnima izdvajajući u taj fond. Ta župa je mons. Semrenu darovala 2000 eura za pomoć najpotrebnijima u Banjolučkoj biskupiji. Na kraju misnog slavlja mons. Semren je blagoslovio djecu i cvijeće.

IKA/A.P.

LIMBURG

Novi referent za strane katolike

Na sklopu nedavne godišnje sjednice svećenika, đakona i pastoralnih suradnika i suradnika u zajednicama drugih materinskih jezika u Biskupiji Limburg okupljeni su se oprostili od do sadašnjeg referenta za dušobrižništvo tih zajednica u toj biskupiji Haralda Stuntenbecka. Dana 15. lipnja izabran je pastoralni referent Heribert Schmitt za novog voditelja referata „Zajednice katolika drugih materinskih jezika“ u Biskupiji Limburg s 50 posto radnog vremena. Ostalu polovicu radnog vremena Heribert Schmitt djeluje kao referent daljnog usavršavanja za pastoralne asistentice i asistente u toj biskupiji. ■

KARLSRUHE

Duhovsko molitveno bdjenje

U Hrvatskoj katoličkoj misiji Mittelbaden (Srednji Baden) u crkvi sv. Mihaela u Karlsruheu, u subotu 11. lipnja, održano je molitveno bdjenje uoči svetkovine Duhova. Bdjenje je

vodio stručno i nadahnuto dr. o. Vinko Kraljević. Tema bdjenja bila je „Duh Sveti – novi način Božje prisutnosti u svijetu“. Pedesetminutno trajanje bdjenja bilo je ispunjeno na-

dahnutim sadržajem. Okupljenima je ponudena mogućnost čeznuća za poželjnim darovima i plodovima Duha Svetoga, kao i svim ljudima i svijetu. Takav susret, pripreme za Duhove, održan je po prvi put u toj misiji. Među okupljenima bio je i zapažen broj mlađih vjernika.

Anica i Mira

GIESSEN

Crkva – znak Božje prisutnosti

Pomoći biskup Mainza mons. Ulrich Neymeyer pohodio je u subotu 21. svibnja Hrvatsku katoličku misiju Giessen i u toj prigodi podijelio sakrament potvrde. Slavlje je održano u punoj crkvi Sv. Bonifacija u

Srebenu fra Marijanom Petričevićem i uz asistenciju stalnog đakona Mate Valjana. Sakramenet je primilo tridesetero djevojaka i mladića iz tamošnje misije. Sve je na početku pozdravio. Petričević, poglavito krizmanike i

okupljaju na središnje misijsko euharistijsko slavlje.

Biskup je u uvodnoj riječi zahvalio na pozivu da podijeli sakrament potvrde. Mons. Neymeyer je u propovijedi istaknuo kako Duh Sveti pomaže da shvatimo Boga, koji se objavio u Isusu Kristu. Od običnih ljudi Bog čini uvjerene svjedoke. To je ono što je Bog odvijek činio i što ne prestaje činiti. Bog daje svoga Duha malim i običnim ljudima, onima koji ga slave. Bog nam govori i danas preko običnih ljudi. On govori i preko svoje Crkve, a Crkva smo svi mi koji u Krista vjerujemo. Crkva je pozvana biti u svijetu znakom Božje prisutnosti." U molitvi vjernika molilo se i za biskupa Mainza kardinala Karla Lehmanna koji je nedavno proslavio 75. rođendan. Vjernici misije Giessen darovali su u znak zahvalnosti mons. Neymeyeru prigodnu umjetničku sliku. Na kraju je biskupu i svima okupljenima zahvalio o. Petričević, a potom je slijedilo fotografiiranje za uspomenu krizmanika s ocem biskupom te voditeljem misije o. Petričevićem i đakonom Valjanom, koji su krizmanike pripremali za taj važni sakrament u životu Crkve.

Tekst i snimka: Adolf Polegubić

Sakrament potvrde u Giessenu je pimilo tridesetero mladih

Giessenu. Misno slavlje na hrvatskom jeziku je predvodio, propovijedao i podijelio sakrament sv. potvrde mons. Neymeyer u suslavju s voditeljem Hrvatske katoličke misije Giessen, članom Franjevačke provincije Bosne

biskupa Neymeyera koji govori i hrvatski jezik. Potom je domaći njemački župnik vlč. Hermann Josef Zorn uputio prigodnu riječ te je zaželio dobrodošlicu biskupu u tu njemačku župu i crkvu u kojoj se Hrvati katolici

togaftiranje za uspomenu krizmanika s ocem biskupom te voditeljem misije o. Petričevićem i đakonom Valjanom, koji su krizmanike pripremali za taj važni sakrament u životu Crkve.

LURD

Hodočašće Hrvata iz Zapadne Europe

Vjernici iz hrvatskih katoličkih misija i zajednica iz Zapadne Europe hodočastili su i ove godine o Uzašašcu, od 2. do 4. lipnja, u marijansko svetište Lurd. Hodočašće je kao i dosad organizirala Hrvatska katolička župa Oca Ante Antića iz Frankfurta na čelu sa župnikom fra Petrom Klapežom. Okupilo se oko 3000 vjernika, a u koncelebraciji su bila dvadeset i dva redovnička i biskupijska svećenika. Prvoga dana u crkvi Cote Grotte – nasuprot Gospine špilje misno slavlje predvodio je i propovijedao dušobrižnik u HKZ Stuttgart-Bad Cannstatt fra Josip Repesa. Drugoga dana u crkvi Sv. Krunicе misno slavlje predvodio je i propovijedao župnik Hrvatske katoličke župe Main-Taunus/Hochtaunus fra Marinko Vukman, a trećega dana ispred Gospine špilje misno slavlje predvodio je i propovijedao voditelj HKM Saarbrücken o. Rudi Belko.

Misno slavlje pred Gospinom spiljom predvodio je o. Rudi Belko

Molila se i pobožnost križnoga puta, sudjelovalo se u procesiji sa svijećama tijekom koje se molilo i pjevalo i na hrvatskom jeziku, a vjernici su imali prigodu i za osobne molitve. Valja istaknuti da su Hrvati prve večeri u procesiji nosili Gospin kip sa svijećama.

Snimka: Croatio presse.de

A.P.

NJEMACKA

Duh Sveti peobražava

Pomoći biskup banjolučki mons. dr. Marko Semren bio je od subote 11. do ponedjeljika 13. lipnja u pohodu hrvatskim katoličkim misijama (HKM) u Rajnsko-majnskoj regiji. U subotu 11. lipnja pohodio je HKM Mainz. U crkvi Sv. Bonifacija predvodio je misno slavlje i podijelio sakrament potvrde, kojega je primilo 14-ero mladih iz HKM Mainz i četvero mladih iz HKM Rüsselsheim. U popodnevnim satima toga dana pohodio je HKM Darmstadt. Misno slavlje predvodio je i u crkvi Sv. Fidelisa u Darmstardu i podijelio sakrament potvrde, kojeg je primilo 24-ero mladih. Na svetkovinu Duhova, u nedjelju 12. lipnja, mons. Semren pohodio je HKM Wiesbaden. Misno slavlje predvodio je u crkvi Sv. Kilijsana i podijelio sakrament potvrde. Sakrament je primio 31 mladić i djevojka. Oca biskupa su pozdravili voditelji misija HKM Mainz fra Ante Bilić, HKM Darmstadt fra Josip Klarić i HKM Wiesbaden dr. fra Ante Bilokapić. Pozdravili su

U Wiesbadenu je sakrament potvrde primio 31 mladić i djevojka

Krizmanici iz Mainza i Rüsselsheima

ga i predstavnici misijskog vijeća, predstavnici krizmanika, kumova i roditelja. Mons. Semren je u propovijedi kazao kako između Duha Svetoga i apostolskog svjedočenja postoji veoma uska veza. „Duh Sveti je onaj koji preobražava iznutra i na taj način čovjeka osposobljuje da se po darovima otvori svakoj vrsti apostolske aktivnosti. Zato im i dijeli darove”, kazao je istaknuvši kako se ljubav očitu-

je izlaskom iz sebe kako bi se darovala drugome svojim životom, darom i duhom. „Od kršćana se očekuje da ispunjeni duhom Kristovim u svijetu svjedoče za Boga i Božja djela i to svojim životom i primjerom”, kazao je mons. Marko Semren potaknuvši krizmanike da ostanu vjerni Kristu. „Ako nas je Bog učinio pripadnicima hrvatskog naroda, On nas je obdario i posebnim darovima kojima možemo ob-

noviti čovječanstvo bez obzira gdje bili, u domovini ili inozemstvu.”

Tijekom misnog slavlja u Mainzu je pjevala skupina mladih pod vodstvom s. Dionizije Tomas. Za orguljama je bio dr. Jozo Majdančić. U Darmstadtu je pjevao misijski zbor uz pratnju na orguljama s. Andele Milas, a u Wiesbadenu misijski zbor pod vodstvom s. Auksilije Milić. Za orguljama je bio prof. Rajko Radišić. Kriz-

manici, roditelji i kumovi zahvalili su svećenicima o. Biliću, fra Berislavu Nikiću, o. Klariću i dr. Bilokapiću, kao i časnim sestrama s. Dioniziji, s. Esteri Marijić, s. Damjani Damjanović, s. Andeli i s. Auksiliji koji su ih pripremali za sakrament potvrde.

Na blagdan Marije Majke Crkve, na Duhovski ponedjeljak, ka-

bila je pobožnost križnoga puta, koju je predvodio fra Ante-Krešo Samardžić iz župe Frankfurt, a vjernici su imali mogućnost i za sakrament isповijedi i osobne molitve. U podnevni satima toga dana mons. Semren je pohodio Hrvatsku katoličku župu Main-Taunus/Hochtaunus. Misno slavlje u povodu blagdana sv.

biskupiji. Na kraju mise mons. Semren je blagoslovio djecu i cvijeće. Tijekom boravka u Njemačkoj mons. Semren se susreo i sa školskim sestrama franjevkama Krista Kralja Bosansko-hrvatske provincije koje djeluju u Biskupiji Mainz. Na čelu njihove kuće u Mainzu je priestolnica s. Auksilija Milić.

Sakrament potvrde primilo je 24-ero krizmanika iz Darmstadta

da se ujedno slavio i blagdan sv. Antuna Padovanskoga, mons. Semren je predvodio hodočasničko misno slavlje Hrvata iz HKM iz Rajnsko-majnske regije u marijanskom svetištu u Marienthalu. Prije misnog slavlja

Antuna Padovanskoga predvodio je u crkvi Sv. Dionizija u Kelkheimu. Mons. Semrena srdačno je pozdravio župnik fra Marinko Vukman. Vjernici su mu predali 2000 eura za pomoć najpotrebnijima u Banjolučkoj

Na kraju susreta mons. Semren posjetio je Hrvatsku katoličku župu Oca Ante Antića u Frankfurtu, gdje mu je bio domaćin župnik fra Petar Klapet.

Tekst i snimke: Adolf Polegubić

BIRNAU Trideset deveto hodočašće

Tradicionalno, 39. hodočašće Hrvata na Birnau održano je 29. svibnja. Nakon riječi dobrodošlice priora o. Johanna Brüggera uslijedio je pozdrav organizatora fra Dinka Grbavca, voditelja HKM Singen-Villingen. Svečanu misu predvodio je

župnik iz Gornjih Močila – Sijekovca Ivan Tolj uz suslavitelje fra Ivana Milanovića iz Švicarske, priora Johanna i fra Dinka. „Želje su ono što nas definiralo“, istaknuo je propovjednik. Razlažući tu misao kroz životna iskustva te protkanošću brojnih primjera ve-

likana današnjice, objasnio je našu stvarnost koja je „bez utemeljenja na Kristu, promašaj egzistencije“. Na misnom slavlju pjevao je ujedinjeni zbor HKM Singen-Villingen pod ravnateljem i uz orguljsku pratnju Nade Kolić. Nakon riječi zahvale voditelja misije uslijedilo je druženje oko birnauske bazi-like uz domaće specijalitete. IKA

SINDELFIGEN

Slavlja u zajednici

Unedjelju 8. svibnja Hrvatska katolička zajednica Sindelfingen i hrvatska škola iz Sindelfingena i Böblingena organizirale su tradicionalnu

proslavu Majčina dana. Proslava je započela misnim slavlјem koje je predvodio voditelj zajednice fra Ivica Erceg. Na završetku mise održan je pri-

godan program posvećen mamama. Djeca su pjesmama, recitacijama i plešom iskazala neizmjernu ljubav prema svojim mamama. Nastupio je i misijski dječji zbor pod vodstvom s. Bernardete Tomić. Bilo je veoma svečano i veselo. Druženje uz ručak se nastavilo u misijskoj dvorani, gdje su nastupili još i folkloriši i tamburaši.

No, nije samo taj vikend bilo svečano u toj zajednici. Dana 22. svibnja proslavljen je podjela sakramenta prve slike pričest. Mnoštvo dječaka i djevojčica odjevenih u jednake bijele haljine, pristupilo je po prvi put na oltaru kako bi primili svetu Pričest. Dana 28. svibnja uslijedila je podjela sakramenta sv. potvrde. Sakrament je podjelio mons. dr. Pero Sudar, pomoćni biskup vrhobosanski. Mjesec svibanj zasigurno je bio jedan od najsvećanijih i najvažnijih mjeseci u Hrvatskoj katoličkoj zajednici Sindelfingen.

Marija Barać

WAIBLINGEN

Prvopričesničko slavlje

UHrvatskoj katoličkoj zajednici Waiblingen slavlje prve slike pričest bilo je u nedjelju 29. svibnja u crkvi Sv. Antuna u tome gradu. Prvu svetu pričest primili su: Nora Ivana Au-ricchio, Lydia Bagarić, Jurijana Barać, Antonija Brnić, Andelina Josefina Grubešić, Marijo Ivić, Sarah Jelica, Josip Dino Kruljac, Emilia Lamešić, Ana Lasić, Minea Močić, Luka Antonije Nujić, Ramon Pfaf, Lea Draga Rašić, Maria Ruttner, Nick Soldo i Mateo Vujica.

Prvopričesnici s voditeljem zajednice fra Ivanom Škopljanc-Mačinom i referenticom zajednice Stankom Vidačković

FREISING

Isusova djeca i hramovi Duha Svetoga

Jedanaestero prvopričesnika u Hrvatskoj katoličkoj misiji Freising po prvi je 8. svibnja primilo Tijelo Kristovo. Bila je to velika radost za čitavu misiju koja se nastavila i u subotu 28. svibnja kada je sakramentu potvrde pristupili 19 krizmenika. Sakrament je podjelio kotorski biskup mons. Ilija Janjić. Voditelj misije fra Ivan Čugura je izrazio radost i zadovoljstvo što se broj prvopričesnika i krizmenika svake godine povećava i izrazio nadu da će svi mladi koji su tih dana pristupili sakramentima pričesti i krizme uvijek ostati vjerni svojoj zajednici, domovini, Crkvi i Bogu.

Prvopričesnici s voditeljem misije fra Ivanom Čugurom

BERLIN

Slavlje sakramenta potvrde i pričesti

Sakrament potvrde koji je podijelio sisački biskup mons. Košić, primilo je 75 mladića i djevojaka

Svetoj potvrdi u Hrvatskoj katoličkoj misiji Berlin, u subotu 27. svibnja, pristupilo je 75 mladića i djevojaka. Crkvu Sv. Sebastiana tom su prigodom ispunili mladi krizmanici, njihovi kumovi, roditelji i prijatelji. Sakrament slike potvrde podijelio je sisački biskup mons. Vlado Košić. Mladi kriz-

manici iz Berlina, na kraju su slavila biskup mons. Košiću i berlinskim svećenicima, u znak zahvalnosti i sjećanja, darovali sliku na kojoj bl. papa Ivan Pavao II. moli ispod slike Božanskog Milosrđa.

U Berlinu je bilo svečano i u subotu 21. svibnja. Naime, toga je dana sa-

kramnet prve svete pričesti primilo 51 djeće u crkvi Sv. Sebastijana, u kojoj se Hrvati katolici iz Berlina i okoline okupljaju na središnje misijsko misno slavlje. Ovogodišnje propričesnike pripremao je fra Radoslav Tolić, a pomagao je fra Stipe Čirko i voditeljica Framaša Marija Bandić. **Tekst i snimka:** Sonja Breljak

NÜRNBERG

Hodočašće mladih bračnih parova u Rim

Mladi bračni parovi iz Hrvatske katoličke misije Nürnberg hodočaštili su od 9. do 14. lipnja na izvore kršćanstva u grad Rim. Radovali su se tom putovanju. Molitvom i pjesmom zajedno s don Vitomirom Zečevićem stigli su se pod zaštitu Duha Svetoga i Marije Pomoćnice. Prvog dana hodočašća posjetili su svetište Sv. Leopolda Bogdana Mandića i svetište Sv. Ante Padovanskog u Padovi, gdje su se zadržali u razgledanju i zajedničkoj molitvi. Tako duhovno okrijepljeni nastavili su put prema Rimu. Stigli su u večernjim satima u hodočasnički dom

„Domus Croata”, posvećen bl. Ivanu Merzu, u kojem su se i ugodno smještili. Sutradan su krenuli u obilazak značajnih kršćanskih središta u Rimu. Pod vodstvom don Stjepana Bolkovca obišli su baziliku Sv. Pavla izvan zidina, katakombe, baziliku Sv. Ivana Lateranskog, baziliku Maria Maggiore, crkvu Sv. Petra u okovima, koloseum, baziliku Srca Isusova i crkvu Sv. Marije od Nebeskog žrtvenika gdje je pokopana posljednja bosanska kraljica Katarina Kosača. Navečer su imali svetu misu i sakramenat sv. ispovjedi. Na svetkovinu Duhova, 12. lipnja, sud-

jelovali su na svetoj misi u bazilici Sv. Petra koju je predvodio sam papa Benedikt XVI. Nakon mise obišli su bazliku, posjetili kripte papa, bili su na samoj kupoli odakle se pruža predivan pogled na Vatikanske vrtove i sam grad Rim. Poslije podne obišli su anđeosku tvrđavu, crkvu Sv. Jeronima, Piazza di Spagnu, piazzu Navonu, fontana di Treve, Pantheon i u večernjim satima vratili se u hodočasnički dom. Sutradan, na blagdan sv. Ante, posjetili su Asiz, baziliku Gospe od Andela i baziliku Sv. Franje, gdje su se zadržali u molitvi.

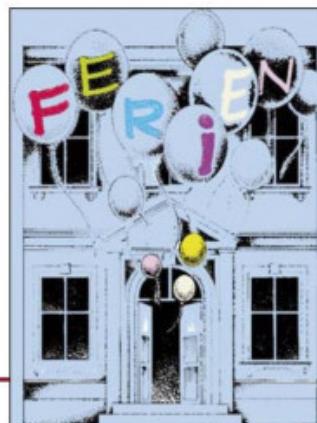
Blažena Grubišić

Napisala i priredila: Željka Čolić

Drage mlade čitateljice i čitatelji!

Ljeto nam je stiglo, a s njim i sunčani dani i vrijeme odmora. Nadamo se da ste školsku godinu uspješno završili i da se možete opušteno veseliti školskim praznicima. Želimo svima lijep i ugodan odmor s puno sunca i lijepih doživljaja, a onima koji putuju sretan put i povratak.

Zanimljiva pričovijest

Vječni odmor i ...

Krešo ide u prvi razred. Naučio je čitati i pisati, čak i računati do 20. Za njega je to sasvim dovoljno, ali mama mu je objasnila da ima još puno više za naučiti, pa se pomirio sa sudbinom da će morati još duго dugo ići u školu. Najljepše u školi je odmor, to misli Krešo. A, posebno ljetni, njegov prvi ljetni odmor. Sad, kad zna već računati – barem se ta gnjavaža isplatila! – izračunao je da ima stvarno još samo 2 dana škole. Samo još malo, pa će biti slobodan. Nema više ranog buđenja, nema ustajanja u 7 sati ujutro, nema gužve i trčanja. Nema više niti tih dosadnih domaćih zadaća i ranog lijevanja u 8 navečer. Nestrpljivo je čekao i brojio dane do oslobođanja. Već je stalno sanjao o tome, kako ne mora rano ustati, kako se može bezbrižno do kasno u navečer igrati u vrtu i gledati televiziju. A, najbolje od svega je što će ići na more u Hrvatsku. Zato je ljetni odmor nešto posebno za Krešu, jer Krešo voli ljeti i more. Zadnji dan škole je bio neopisiv. Krešo je rado rano ustao, znajući da će imati samo tri sata na stave, pogotovo zato jer neće ništa učiti, nego se igrati. To je već kao odmor. Konačno, kad je stigao kući, bio je sav sretan. Bacio je školsku torbu u kut i glasno viknuo: „Odmor! Sad sam slobodan!“ Slijedeće jutro je doručkovao u 11 sati i veselo pričao kako je to predivno živjeti bez budilice i bez bezveznih školskih obveza. Mama i njegova sestra su samo slušale i smješkale se. „Ovo je super, ne moraš uvijek biti točan, niti uvijek biti fin i čist, nikud ne moraš žuriti“, veselo je cvrkutao Krešo i nastavio s oduševljenjem: „Ovo je pravi život! Kad bi moglo uvijek biti ovako...“ Zastane, zamisli se kratko i onda nastavi manje oduševljeno: „Kad bolje promislim, što su 6 tjedana odmora, pa to nije baš dugo... mogli su nam dati malo više odmora, pa godina ima tako puno dana, mogli su to bolje rasporediti“. Krešo je već pomalo zvučao nezadovoljno, pa nastavi: „Želio bih imati vječni ljetni odmor, to bi bilo kao u raju!“ Njegova sestra Klara se nasmiše: „Da, to sam i ja želila, kad

sam imala 7 godina kao ti, ali sad ne mislim da bi to dobro bilo. Zamisli Krešo kako bi to izgledalo... nemaš nikakve obaveze više, smiješ se igrati koliko želiš, ustajati i ići na spavanje kad želiš, ljenčariti... ali ljetno prode, nema više sunca niti mora, svi tvoji prijatelji idu dalje u školu, a ti još uvijek ljenčariš i odmarаш se. Ustvari već se umoriš od odmaranja, jer ti postaje polako dosadno. Mama i tata idu na posao, a ja u školu. Znači, ti bi morao ostati sam u kući. Televizija bi ti isto dosadila, a uostalom ne bi smio stalno gledati, sve bi igre izigrao, a tvoji prijatelji nemaju toliko vremena jer imaju školske obveze, tako da se ne mogu s tobom sresti. Došla bi jesen, vrijeme bi se pogoršalo, znači bilo bi kišovito, te se nebi mogao igrati niti u vrtu. Vjeruj mi, brzo bi zaželio da imaš nekog drugog posla osim odmaranja. Tvoji prijatelji bi se veselili odmoru, jer kad ideš u školu, onda i imaš odmor, ali kad ne ideš u školu i imaš stalno odmor, ti se ne bi mogao veseliti više, jer ti imaš vječni odmor. Zaboravio bi na tu riječ, jer od čega bi ti imao odmor. Odmor imaš, kad imaš neku obvezu, onda znaš da se možeš odmarati. A, kad nemaš obvezu, od čega čes se onda odmarati? Uostalom svi drugi bi puno toga još učili, a ti nemaš pojma o ničemu. Dobro razmisli. A, s druge strane, moglo bi se dogoditi da bi ti morao barem u kući pospremati malo više, jer mi svi nemamo vremena. Misliš li doista da bi to bio raj kad bi imao vječni odmor?“ Krešo se iznenadeno zagleda u Klaru, ne primjetivši njezin i mamin osmjeh, pa reče ozbiljno: „Uh, imaš pravo, to ne bi bilo dobro. Kad bi imao stalno odmor, onda to ne bi bilo ništa posebno... a pospremanje u kući je strašnije nego škola! Bolje svoje obveze, nego tako neštol Ah, 6 tjedana je dovoljno! Idem izračunati koliko su to 6 tjedana u danima i koliko dana ćemo biti na moru. Škola ipak ima smisla, tako barem znam da je odmor i znam sam svoje vrijeme rasporediti“. Uh, zamalo sam se zeznuo, pomisli Krešo i potrča veselo po svoj kalendar... ■

„Neka klikću sva stabla šumska“

Opća skupština Organizacije Ujedinjenih naroda (UNO) proglašila je godinu 2011. godinom šuma pod geslom: „Šume za ljudе“ („Forest for people“, „Wälder für Menschen“).

Šume su životni prostor od najveće važnosti: za čistu vodu, za čisti zrak, za opstojnost biljnog i životinjskoga svijeta, za gospodarstvo (drvna radinost, turizam). Na Duhove, šume i izletišta oko njemačkih gradova bile su pune ljudi. Starije osobe, obitelji s djecom, mlađi parovi, sportaši, rekreativci, biciklisti doslovno su zakrčili tvrdо nasute šumske puteljke i staze. Gleso „u prirodu“ znači zapravo „u šumu“: na šetnju, na čisti zrak, u zelenilo... Ovakav odnos Nijemaca prema šumi jedinstven je u svijetu (50% Nijemaca ide u šumu dva puta mjesečno). Šuma je dakako oduvijek mjesto mitskih događanja, kako lijepih tako i strašnih, ali šuma u Njemačkoj od vremena romantizma zauzima posebno mjesto u svijesti ljudi. Nema šume u svijetu koja se tako točno i detaljno uređuje i njeguje kao njemačka šuma. Ovdje se čovjek u šumi osjeća kao drugdje u kakvom parku. Nedavno se na tržištu pojavila vrlo čitana knjiga „Der deutsche Wald“ D. Arendsa. Nije stoga ni čudno što se u ovoj zemlji razvio snažni „Pokret zelenih“, koji je u međuvremenu postao etabirana i priznata politička stranka, koja dijeli vlast u nekoliko njemačkih pokrajina i kojoj se smješi svjetla politička budućnost. „Zelene stranke“ u međuvremenu su aktivne u političkom životu većine demokratskih zemalja svijeta. Šuma očito i dan-danas privlači ljudе, kao što je to uvijek bilo u ljudskoj prošlosti. Ljudi su uvijek slutili pa i znali da su sa šumom, pa i prirodom općenito, vezani kao pupčanom vrpcom. U Europi su još u srednjem vijeku doneseni prvi zakoni glede odnosa prema šumi i njezinim bogatstvima. U suvremenoj europskoj političkoj obitelji oni su dakako vrlo precizni i zahtjevni. Zato industrija nastoji štedjeti i obnavljati šumska bogatstva. Industrija proizvodnje papira odavno ima stroge propise a većina ozbiljnijih proizvođača papira i izdavača novina opredijela se za „ekološki“ papir. U međuvremenu se rabe i dva standardna certifikata za biološku i kontroliranu proizvodnju drva i drvnih prerađevina (FSC i PEFC-pečati mogu

se vidjeti na porušenim stablima po šumama). Mnoge političke struje i pojedinci nastoje zaštititi bezumnu i nekontroliranu sjeću ili spaljivanje šuma, osobito u nerazvijenim zemljama.

„Šume za ljudе“

Opća skupština Organizacije Ujedinjenih naroda (UNO) proglašila je godinu 2011. godinom šuma pod geslom: „Šume za ljudе“ („Forest for people“, „Wälder für Menschen“). Šume su naime životni prostor, prirodna baština

na, važan izvor sirovina i značajan čimbenik u proizvodnji drva i drvnih prerađevina, a to znači i u zapošljavanju mnoštva ljudi. Jedna trećina zemlje pokrivena je šumama, što je samo polovica šumske površine od prije 10 tisuća godina. Prašume su nena domjestive kao životni prostor. U njima se nalazi neizmjerno bogatstvo vrsta (oko milijun) biljnoga i životinjskoga svijeta. Za oko 350 milijuna ljudi prašume su osnovica življenja. Najveće i zasad još netaknute tropске šume su u slivu rijeke Amazone, u Kongo i u Indoneziji. Najbogatija zemlja svijeta šumom je Rusija. Zanimljivo je da se šumska površina u Njemačkoj u posljednjih 40 godina povećala za oko milijun hektara. Ovdje postoji 76 različitih vrsta stabala, 1200 vrsta biljaka, 140 kralježnjačkih životinja, 600 velikih gljiva i mnoštvo insekata u mrтvome drvu. Najčešća stabla su igličasta zimzelena (jela, bor), a najstarija hrast i lipa, koji mogu doživjeti i tisuću godina. Zdravi šumski ekološki sustav predstavlja temelj gospodarskoga, kulturnoga i društvenoga razvitka: voda za piće, drvo, regulacija klime, zaštite od poplava, odmor i rekreacija. U njemačkim šumama već desetak godina postoje šumska groblja odnosno „šume tišine“. U šumama se otada dalo pokopati desetak tisuća

ljudi. Nisu to klasični grobovi, nego čista priroda. Njegovanje groba nije potrebno, a grobno mjesto, koje se može rezervirati na 99 godina, se može označiti, iako to rijetko tko čini. I u Hrvatskoj su šume „dobro od općega nacionalnoga interesa koja uživaju posebnu zaštitu države“. Hrvatska, kao i Bosna i Hercegovina, imaju puno šuma i šumskih zemljišta. Posebno je važno istaknuti da je zaštita šuma nedjeljivo povezana sa zaštitom i čuvanjem voda. Upravo zbog toga su i

Hrvatska i BiH vrlo bogate i vodom. Ako se šume ne zaštite i ne očuvaju, neće biti ni vode! Ispod zemljine površine nalaze se prava skladišta pitke vode, koja je kao kiša na zemlju pala prije 50 ili 100 godina. Velika stabla trebaju nekada i do 1400 litara vode na dan, koju isparavaju na okoliš, te time stvaraju potrebnu vlagu i ugodnu klimu, ali ju također isparavaju u nove oblake i novu kišu. „Kruženje vode u prirodi“ je jedna od prvih lekcija iz prirodopisa, koje se sjeća potpisnik ovih redaka. Šume, odnosno priroda (stvorene) u cijelini, su i u Bibliji mjesto susreta s Bogom i dubokog doživljaja Božjeg otajstva. Zato je moralna zadaća svakoga čovjeka, osobito vjernika, čuvati i njegovati šume, odnosno prirodu općenito. Bog je stvorio čovjeka i da „čuva i obraduje vrt“ odnosno zemlju (Post 2,15). Nauk o odgovornosti prema prirodi podrazumijeva se ipak oduvijek, premda se u praksi drugačije provodio. Kao i danas. I danas se radi o našem konkretnom ponašanju. Banalan primjer: „Što s papirom od žvakaće gume? Baciti bilo gdje ili u kantu za smeće?“ Žvakaća guma ne bi se ionako nikada smjela baciti na ulicu, iako ne prođe dan, a da vam se u gradu ne zalijepi za cipelu. Poruka je jasna: činiti dobro i ekološki živjeti svjesno počevši od sitnih i svakodnevnih stvari. Mora li se mobitel mijenjati svake dvije godine ili čak češće? Mora li se imati i PC, i laptop, i ipad, i ipod, i mp3, i nintendo, i iphone, i tv u vlastitoj sobi?! Ne mora. Puno zdravije je izići na čisti i sveži zrak, u šumu. To je prilika za odmor, ali i za nove ideje u životu, školi, studiju. T.G.

Mons. Mijo Gorski, pomoćni biskup zagrebački

Mons. Mijo Gorski rođen je 17. rujna 1952. godine u Gori Vrterničkoj, župa Mihovljan, kao deveto dijete u obitelji. Nakon osnovne škole, kao pionac Dječačkog sjeništa na Šalati, završio je Nadbiskupsku klasičnu gimnaziju u Zagrebu. Kao bogoslov Zagrebačke nadbiskupije pohađao je teološki studij na Katoličkom bogoslovnom fakultetu u Zagrebu na kojem je diplomirao 1977. godine. Za svećenika Zagrebačke nadbiskupije zaređen je 26. lipnja 1977. godine. Službu župnog vikara od 1978. do 1979. godine vršio je u Vrbovcu, a od 1979. do 1982. godine u župi sv. Blaža u Zagrebu. Od 1982. do 1997. godine vršio je službu upravitelja župe sv. Mateja, Zagreb-Dugave, gdje je sagradio i župnu crkvu. Od 1997. do 1998. godine bio je upravitelj župe sv. Anastazije u Samoboru te dekan Okičkog dekanata. Od 1998. do 2002. godine bio je župnik župe sv. Blaža u Zagrebu, kada je obnašao i službu biskupskog vikara za grad Zagreb. Godine 2002. imenovan je rektorm Nadbiskupskoga bogoslovog sjemeništa, a tu je službu vršio do 2008. godine. Pod njegovim je vodstvom, kao predsjednika Odbora za obnovu zgrade Nadbiskupskoga bogoslovog sjemeništa, temeljito obnovljena zagrada drevnog zagrebačkog Sjemeništa. Godine 2008. imenovan je kanonikom Prvoštinskog kaptola zagrebačkog, i ravnateljem Nadbiskupijske ustanove za uzdržavanje klera i drugih crkvenih službenika. Član je Prezbiteriskog vijeća i Zbora savjetnika Zagrebačke nadbiskupije.

Papa Benedikt XVI. imenovao ga je 3. svibnja 2010. pomoćnim biskupom zagrebačkim. Mons. Gorski za biskupa je zaređen u zagrebačkoj katedrali 3. srpnja 2010. godine.

Izvor: www.hbk.hr

MÜNCHEN

Održana duhovna obnova

Usklopu proslave sv. Ante HKM München organizirala je duhovnu obnovu o temi „Obitelj-mjesto čovjekove sreće“. Obnovu je predvodio fra Bože Vuleta, gvardijan sve-

tišta Čudotvorne Gospe Sinjske i provincijski vikar. Od četvrtka 9. do subote 11. lipnja u kapeli Bl. Alojzija Stepinca moljene su molitve u čast sv. Ante i razmatranja pod naslovi-

ma: Odnosi među bračnim partnerima, Odnosi roditelji-djeca i Razumijevanje i prevladavanje sukoba u obiteljskim odnosima. Na Duhove je fra Božo predslavio nedjeljne svede mije u kapeli, te crkvama Sv. Mihaila i sv. Pavla.

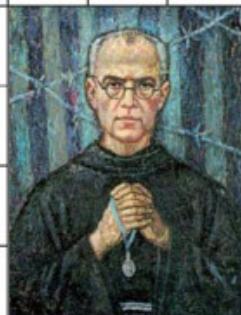
Fra Jozo Župić

NAGRADNA KRIŽALJKA

Sv. Maksimilijan Kolbe

Rješenje poslati najkasnije do 28. kolovoza

Svetac blagdan 14. kolovoza [A i B]	Mario Ančić	Polpis tri-ma zvjezdicama	B	Željeločka alatka	Ivan Tomić	Hrvatski pisac Begović	Poluparazitna biljka	Folklorni ansambl iz Zagreba	Violinist Mirković	Japan	Neprofesionalac	Bez žurbe, polako	Mariofil Soldo	Potpovrda nje
A >			V										Nje mačka	
Izbor (predajni ...)													Niknuti	
„Truckloading point“	>													
Domovina svecu														
„Poduzeće za eksploraciju bokšta“	V													
Konop koji vezuje sidreni plavok i sidro														
Ljerka Očić														
Sanje, sni														
Čovjek iz Vinodola														
Gradić u Rumunjskoj														

MÜNCHEN

Kardinal Bozanić podijelio sakrament potvrde

U Münchenu je bilo 129-ero krizmanica i krizmanika

U subotu 21. svibnja zagrebački nadbiskup kardinal Josip Bozanić podijelio je sakrament sv. potvrde, kojeg je primlo 129-ero krizmanika iz Hrvatske katoličke misije München. U misnom slavlju koje se slavilo u crkvi Sv. Mihaela, uz kardinala su suslavili: voditelj misije fra Tomislav Dukić, fra Jozo Župić, fra Danijel Stipanović, vlč. Vlado Kljajić i kardinalov tajnik vlč. Željko

Faltak, a aktivno su sudjelovala i dvojica đakona: Mate Kutleša i Ivica Visković. Pozdravne riječi kardinalu uputili su jedan krizmanik, upravitelj crkve o. Karl Kern i fra Tomislav Dukić. Pjevao je mješoviti crkveni zbor pod ravnateljem s. Nikoline Bilić. Kardinal je krizmanicima kazao da su dva razloga koja su ga dovela u München: „Želim biti zajedno s vama, moliti s vama, sla-

viti misu i podijeliti vam sakramenat potvrde, a onda, da se svi mi ovom prigodom nađemo zajedno i da se svi utvrdimo u vjeri.“ Protumačivši Božju riječ, kardinal je ohrabrio mlade krizmanike kazavši: „Primit ćete garanciju, jamstvo, da će Duh Sveti biti neprestano prisutan u vašemu životu. Bog će uvijek biti s tobom. Nećeš biti sam.“

Fra Jozo Župić

HATTERSHEIM AM MAIN

Dvadeset četvrti međunarodni susret

Dvadeset četvrti međunarodni susret održan je u subotu 18. lipnja u Starom poštanskom dvoru u Hattersheimu na Majni, u organizaciji izazaslanice za strance grada Hattersheima Hrvatice Bosiljke Dreher, u suradnji s Vijećem stranaca grada Hattersheima, stranih kulturnih društava i njemačkih društava 1. FC Hattersheim i Gesangverein Liederkranz-Eintracht Eddersheim e.V.

Pozdravnu riječ uputila je i gradačelnica Antje Köster. Okupljenima se obratila i izaslanica za strance Bosiljka Dreher. Nazočne, među kojima je bio i generalni konzul R. Hrvatske u Frankfurtu Josip Špoljarić sa suprugom, pozdravila je i predsjednica Vijeća stranaca toga grada Hrvatice Božica

Krug. U kulturnom programu predstavile su se strane skupine toga grada zajedno s njemačkim skupinama. Nastu-

pila je i hrvatska folklorna skupina HKM Main-Taunus/Hochtaunus. Program je vodila Kristina Kovačević. K.K.

Na susretu su nastupili i mali folkloraši Hrvatske katoličke župe Main-Taunus/Hochtaunus

Brzo studiranje

Otišao unuk na fakultet, a već sljedeći vikend se vratio kući.

- Sinko, jesu se vratio – upita ga baka.
- Jesam, bako,
- Bravo sinko, glavno da si ti to završio.

Na tržnici

- Kum, pošto su vam jaja?
- Cijela su po kunu, a razbijena dajem po pola kune.
- Dajte onda, molim vas lijepe, razbijte mi deset komada.

Opasna punica

- Što bi napravio ako bi ti punicu napao lav – upita Haso Muju.
- Sam ju je napao, sam neka se i brani.

Žalost

- Što je zajedničko novačniku i luku?
- Kad se rastvori poteku suze.

Zimska oprema

Pita prometni policajac Juru:

- Jure, što imaš od zimske opreme?
- Paaa, imam duge gaće.

Veseli pingvini

- Koju pjesmu pjevaju pingvini kad se napiju?
- Neke ptice nikad ne poletel!!!???

Kruške

- Ja sam jednom pojeo pet šest kilograma krušaka – kaže Ivica učiteljici.
- Ma daj, bit će da je ipak bilo manje – pokuša ga ispraviti učiteljica.
- Nije stvarno je bilo toliko, samo su bile sitne – odvrati Ivica.

Kako biti pametan kupac?

Reklame su svuda oko nas; kupi, rasprodaja, popusti. Svi vole pregovarati, svi vole kupiti što im treba. Ključ je dobiti ono što vam treba, od najbolje kompanije koja će vam dati najbolje uvjete za vaš novac. Marketing nam pomaže da upoznamo proizvode koji su nam dostupni. Samo kupci mogu utvrditi ako je proizvod dobar za njih. Razvijte svjesnost o tome što rebate. Postoji razlika između onoga što rebate i onoga što biste htjeli imati. Spoznajte razliku prije nego otidete u kupovinu. Pitajte se „Zašto trebam ovaj proizvod?“, „Što će se dogoditi ako ne kupim ovaj proizvod?“, „Hoću li dobiti najbolju uslugu od ove kompanije?... Gledajte dalje od cijene kad donosite odluku. Cijena je važna. Nedovoljna informacija može biti problem. Napravite svoju zadaću i istražite internet o proizvodima koji su vam zanimljivi za kupiti, tako ćete znati koji je nivo usluge kompanije u kojoj kupujete. Ne idite u šoping gladni. Nije bitno što ne idete u kupovinu hrane. Jednostavno pojedite nešto prije nego odete u kupovinu. Pokazalo se da kupci koji su siti potroše manje novaca. Prije kupovine morate znati koliko imate novaca na raspolaganju bilo da je riječ o gotovini ili pak o kreditnim karticama. Pregleđajte stanje kreditnih kartica prije šopinga. Provjerite mjesecni budžet i koliko si možete priuštiti za potrošiti. Napravite listu svega što biste morali kupiti. Znajte točno što tražite prije nego uđete u trgovinu jer u trgovinama vam sve može odvratiti pažnju od onoga što ste zapravo htjeli kupiti, a tako ćete potrošiti i one novce koje niste planirali. Uzmite popis stvari koji vam treba sa sobom u trgovinu i križajte ih kako ih stavljate u košaricu. Kad ste uzeli sve sa popisa brzo otidite na kasu jer je vaš dan za šoping završio. Kupovina mnogim ljudima uzrokuje emocionalno zadovoljstvo. Prije nego želite kupiti nešto što vam zapravo i nije nužno u tom trenutku, naučite si dati malo vremena prije dočaska odluke. www.savjeti-hr.com

Dalmatinske šnicle

Sastojci za 4 osobe:

1 dl maslinovog ulja; 4–6 kom jučićih šnici; 2–3 glavice luka; 4–5 kom rajčica; 2–3 kom mrkve; 2–3 čena češnjaka; sol, papar vegeta, sjeckani peršin.

Priprema

(vrijeme pripreme 140 min): U vratostalnu posudu (koja ima poklopac) staviti 1 dl ulja; šnice istući, s jedne strane posoliti i popapriti, a s druge posuti vegetom; luk, rajčicu, mrkvu isjeći na klutove; češnjak, i peršin sitno isjeckati; u posudu prvo složiti red povrća, pa po njemu red šnici, po šnicima posuti češnjak i peršin, slagati tako da na vrhu bude povrće; poklopiti i staviti na štednjak na lagantu vatrnu, ako je plin smanjiti ga na najmanje, a isto tako i električni štednjak; kuhati na laganoj vatri 1,5 – 2 sata. Posudu povremeno protresti.

Možete služiti s pireom ili tjestom.

Izvor: www.coolinarika.com

RJEŠENJE IZ PROŠLOG BROJA

Z	A	J	E	D	N	O	U	K	I	S	T
A	N	A	G	R	A	M	□	M	I	S	I
G	□	B	O	□	Z	O	B	□	S	T	E
R	OL	□	T	I	T	A	N	I	PA	Z	
E	B	AN	O	V	I	N	A	□	L	I	R
B	I	N	O	M	□	O	U	□	T	SL	A
□	T	I	T	O	□	S	L	AT	I	C	S
N	E	C	A	□	□	LA	C	I	S	AC	I
U	U	A	R	A	U	RA	□	O	SH	NE	SH

Dijana Marić, Berlin; Nikola Sarić, Lindlar

NJEMAČKA

Krizmanici – suigrači u poslanju Crkve

Pomoćni đakovačko-osječki biskup mons. dr. Đuro Hranić boravio je u subotu 18. i nedjelju 19. lipnja hrvatskim katoličkim zajednicama Nagold, Calw i Freudenstadt i Balingen i Albstadt. Sakrament potvrde podijelio je za zajednice Nagold, Calw i Freudenstadt u punoj crkvi Tabora u Freudenstadt, koje vodi franjevac Franjevačke provincije sv. Ćirila i Metoda sa sjedištem u Zagrebu fra Ivan Mihalinec. Sakrament je primilo 29-ero krizmanika. Svečano misno slavlje predodio je mons. Hranić u zajedništvu s o. Mihalincem, dušobrižnikom u Reutlingen, Tübingenu i Metzingenu vlč. Ivicom Zrnom i dr. vlč. Sladnom Čosićem, koji djeluje u sklopu stalne apostolske misije u Strasbourgu u Švicarskoj. Na početku je u ime roditelja, krizmanika i pastoralnih vjeća tih triju zajednica pozdravio oca biskupa Petar Kožul, a potom i voditelj zajednica o. Mihalinec. Mons. Hranić je u uvodu i propovijedi kazao kako su

U zajednicama Nagold, Freudenstadt i Calw bilo je 29-ero krizmanika

U popodnevnim satima mons. Hranić je predvodio misno slavlje u punoj crkvi Duha Svetoga u Balingenu. U toj je prigodi primilo sakrament potvrde 17 mladića i djevojaka, a sakrament prve svete pričesti dvanaestero prvo-

ka Marko Čosić, uime roditelja i kumova Željka Bilaver i Josef Čosić.

Mons. Hranić je u propovijedi govorio o važnosti sakramenata potvrde i pričesti te je potaknuo krizmanike i prvpričesnike neka ostanu vjerni

Kristu, a roditelje i kumove potaknuo neka im u tome pomognu svojim primjerom i osobnom vjerom. U prikaznim darovima prineseni su križ, kruh, vino, voda i knjiga.

Krizmanike je pripremao vlč. Polić, a prvpričesnike Željka Pačić, Merica Župan, Lucija Kelčec i Marija Božić. Tijekom misnog slavlja pjevali su prvpričesnici i krizmanici uz prat-

nju tamburaša tih zajednica „Zlatne žice”, koje uvežbava Adam Maričak, kao i zbor zajednica.

Mons. Hranić je ujedno voditeljima zajednica o. Mihalincu i vlč. Poliću uputio zahvalnost u ime domovinske Crkve i hrvatskih (nad)biskupa za sve što su činili i čine za svoj narod u tom dijelu Njemačke.

Mons. Hranić je sutradan 19. lipnja, na svetkovinu Presvetoga Trojstva, u Zwiefaltenu predvodio misno slavlje i propovijedao na 31. marijanskem hodočaštu Hrvata Biskupije Rotenburg Stuttgart.

Tekst i snimke: Adolf Polegubić

U zajednicama Balingen i Albstadt sakrament potvrde primilo je 17 krizmanika, a sakrament pričesti 12 prvpričesnika

se vjernici u toj crkvi okupili na molitvu poput apostola zajedno s Isusovom Majkom za silazak Duha Svetoga. „Ne samo krizmanici, već i cijele vaše zajednice su se spremale za ovaj veliki dan. Radujemo se što danas primamo kao suigrače u ostvarenju poslanja Crkve 29 novih krizmanika. Kao što su apostoli na blagdan Pedesetnice preuzeli Isusovo poslanje, to činite danas i vi, dragi krizmanici”, kazao je dodavši kako je Duh Sveti ljubav Božja. Tijekom misnog slavlja pjevao je zbor zajednica, a krizmanike je pripremao o. Mihalinec i pastoralne suradnice Božica Kössig i Mirjana Krušlin.

pričesnika. U koncelebraciji su bili voditelj zajednica Balingen i Albstadt svećenik Mostarske biskupije vlč. Božo Polić, delegat za hrvatsku pastvu u Njemačkoj vlč. Ivica Komadina, vlč. Ivica Zrno i o. Miroslav Ugljar. Oca biskupa i sve okupljene na početku je pozdrovilo vlč. Polić, podsjetivši kako će se sljedeće godine navršiti 40 godina postojanja tih hrvatskih zajednica. Pozdravnu riječ uputio je i njemački župnik vlč. Johen Boos posebno istakнуvši zajedništvo i prijateljstvo hrvatskih vjernika s tom njemačkom župom.

Pozdravnu riječ ocu biskupu uputili su uime krizmanika i prvpričesni-

URLAUB IN KROATIEN!

